

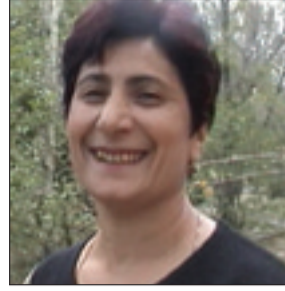

Doğumlar Her
Zaman
Yaratıcıdır

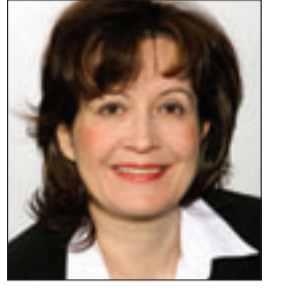
Dosya • sayfa 6

Dilbera Wekîl

Kurdî • Rûpel 10

O Bir
Fahişeydi

Yaşam • sayfa 19

Zehirin Panzehiri Direnmektir

DEMOKRASİ Mİ KÖR BİR SAVAŞ MI?

KKK Yürütme Konseyi Başkan Yardımcısı Besê Şimal, Başkan Abdullah Öcalan'ın zehirlenmesinin, sorunun demokratik barışçıl çözümünü zehirlemek anlamına geldiğini belirterek, kendilerine insanca yaşam hakkı tanımayanlara Kürt halkının da yaşam hakkı tanımayacağını ifade etti.

sayfa 3

NEWAYA JİN İKİ YAŞINDA!

Avrupa çapında yaklaşık 5000'i aşkın tiraj yaparak geniş bir okur kitlesine ulaşan Newaya Jin Gazetesi ikinci yılına girdi.

sayfa 5

newaya Jin

Yeniden birlikteyiz. Newaya Jin iki yaşına giriyor. Sizlerin desteği ve ilgisiyle ayakta kalan, tıpkı çocuğunuzla gösterdiğiniz ilgi gibi sahip çıktığınız gazetemizin ikinci yaşı hepimize kutlu olsun. Gazetemiz bir nebze de olsa kadının özgürleşme yolunda örgütlenmesine vesile olabiliyorsa ne mutlu bizlere ki Newaya Jin çalışanlarıyız.
Sayfa 3

✓ Söyleyecek Sözümüz ... Var /Gündem sayfa 4

✓ Genç Sporcu Bir Yürek /Genç Kuşak sayfa 7

✓ Özgürlüğün Bedeli /Perspektif sayfa 8

✓ Öcalan Wordt Vergiftigd ... /Dutch sayfa 12

✓ Tenha Bir Irmağın Sesi ... /Kültür-Sanat sayfa 13

✓ Alternatif Tarım mı ... /Ekoloji sayfa 16

✓ Bahar Enfeksiyonları /Sağlık sayfa 17

20 Dakikada Sinüzite Elveda!

Burun tıkanıklığı halsizlik, yorgunluk, alın bölgesinde aşırı horlama ve ağzı açık uyuma şikayetleriyle kendini gösteren hastalık, ileri aşamada mide, bağırsak ve akciğer problemlerine yol açıyor.

Türkiye'deki 15 milyon sinüzit hastasına müjde gibi haber. Türkiye'de de uygulanan tedaviyle 20 dakika içinde sinüzite elveda denebiliyor. Türkiye'de de uygulanan balon yöntemiyle, sinüsler 20 dakikada açılıyor. Aynı gün taburcu ediliyor hastalar. Sinüzit, Türkiye'de 15 milyon insanın hayatını felç ediyor. Burun tıkanıklığı halsizlik, yorgunluk, alın bölgesinde aşırı horlama ve ağzı açık uyuma şikayetleriyle kendini gösteren hastalık, ileri aşamada mide, bağırsak ve akciğer problemlerine yol açıyor. Buna rağmen birçok kişi ya ameliyat korkusundan ya da uzun süre işe gidememe endişesiyle tedaviyi erteliyor. Çünkü, ameliyatın beyin, göz hasarı ve kanama riski var. Oysa, gü-

nümüzde sadece 20 dakikada uygulanan balonla sinüzit tedavisi ile bu siktından kurtulmak artık çok kolay... Amerika'da 1.5 yıl, tüm Avrupa'da da son 8 aydır yoğun olarak uygulan-

maya başlayan 'balonla sinüzit tedavisi'ni doktorlar şöyle anlatıyor: "Sinüslerimizin burnumuza açıldığı bir kanal var. Bu kanal çeşitli nedenlerle tıkanmış durumda sinüslerin içi iltihaplanıyor ve böylece şikâyetler başlıyor. Sinüzit erken teşhis edildiğinde ilaçla tedavi edilebilirken, geç dönemde cerrahi yöntemle başvuruluyor. Endoskopik yöntemle yapılan ameliyatlarda ise sağlam dokulara da zarar verilebiliyor. Beyin ve gözde hasar, kanama riski

var. Ülkemizde 4 aydır uygulanan balonla sinüzit ameliyatının en büyük faydası ise, sinüsler açılırken çevre dokulara zarar verilmemesi. Sadece 20 dakika süren işlem sırasında burundan ince bir kateter yardımıyla girilerek tıkalı sinüse ulaşıyor. Tıpkı kalp damarlarının açılmasında olduğu gibi, tıkalı bölgede de bir balon şişirilerek, sinüsler açılıyor. İşlemin ardından hasta aynı gün taburcu ediliyor. Herhangi bir kesi açılmadığından kanama riski de yok."

Türkiye'de Hacettepe Üniversitesi ve İstanbul'daki birkaç merkezde uygulanan balonla sinüzit tedavisi yüzde 90 oranında başarı vaat ediyor.

www.kazete.com

Eşinizden Daha Fazla mı Kazanıyorsunuz?

Ekonomik özgürlüğünü tamamen ele geçirmiş eşinin bu durumundan rahatsız olan bir çok koca, zamanla ilişkide problem yaratmaya başlıyor ve dengeler tamamen bozuluyor.

Çoğu zaman kadınlar erkeklerle göre çok daha yüksek ücretler alabiliyor. Bu doğrultuda da erkeklerin bazen, mesleki kariyerinden fedakârlıkta bulunarak karısının kazancıyla geçinmeye başladığı ve evde oturarak çocuğun bakımını üstlendiği gözlemleniyor.

Tabii bu durum o kadar da kolay kabul- lenilecek bir durum değil! Ekonomik özgürlüğünü tamamen ele geçirmiş eşinin bu durumundan rahatsız olan bir çok koca, zamanla ilişkide problem yaratmaya başlıyor ve

dengeler tamamen bozuluyor.

Tabii bu durumu bir de kadınların cephe- sinden düşünmek gerek. Para kazanmaya başlayan kadın, farketmeden eşini eziyor ve bütün bunlar eğer varsa çocukları etkiliyor. Evin temel ihtiyaçlarının büyük bir bölümünü kadın karşılayınca da çocuğun babaya olan güvenini tamamen sarsıyor.

Çocuklara dikkat! Yapılan araştırmalara göre çalışan kadın, çalışmayan kadına göre ev içerisinde daha fazla söz söyleme hakkına sahip. Bu durumun çocuklara yansıdığı da düşünürsek, dondurma almak istediğinde bile anneden para isteyen çocuk, diğer arkadaşlarının babalarından para istediğini görünce büyük bir panik yaşamaya başlıyor.

Bu durum içine kapanık olan çocuklarda, ilerde çalışmama isteği, hırsını kaybetme hatta erken yaşta yemek yapma isteği, evi temizleme ve bir erkeğe göre fazla düzenli olmak gibi yeni dürtüler kazandırıyor. Bu durumu normal karşılayan çocuk ilerde de mutlaka eşiyile problemler yaşayacak ve çocuklarını da kendi gibi yetiştirecektir.

Sonuç olarak, önemli olan her zaman ki gibi her şeyi dozunda ayarlayabilmekte. Tabii ki evde oturun, yemek yapın, ev temizleyin ve çocuklarınızı büyütün, hiç bir sosyal hayatınız olmasın, eşinize bağlı yaşayın demiyoruz. Çalışın, başarın... Ama bunu yaparken sorumluluklarınızdan kaçmayın. Eşinizi her zaman yüceltin. Onun başarısıyla gurur duymasını bilin. Önemli olan kimin çok kazandığı değil. Önemli olan birlikte çalışıp, başarıyı paylaşmak...

Haber Merkezi

"Göbek Kordonunu Geç Kesin!"

Doğumdan sonra göbek kordonunun en az 2 dakika sonra kesilmesi- nin, yeni doğanlara sağlık açısından çeşitli yararlar sağlayacağı bildirildi.

Kanadalı bilim adamlarının yaptığı araştırmada, göbek bağı- nı hemen kesmektense biraz beklemenin, bebekteki kan değerlerinin ve demir seviyesinin daha iyi olmasını sağladığı saptandı.

Topix.net internet sitesindeki habere göre, Teksas A&M Sağlık Bilim Merkezinden Dr. Cherly Cipriani, "Araştırmalar, (geç kesilmesi halinde) bebeğin vücudundaki demir stokunun daha iyi olduğunu ve anemi ol-

ma ihtimalinin düşük olduğunu gösteriyor" dedi.

Başka bazı bilim adamlarına göre göbek bağı- nın geç kesilmesi konusunda tavsiyede bulunmadan önce başka araştırmaların yapılması gerektiğini söylediler. Araştırma, Journal of the American Medical Association'da yayımlandı.

Gelişmiş ülkelerde, göbek bağı genellikle bebek doğar doğmaz kesiliyor. Az gelişmiş ülkelerdeyse bunun zamanlaması de- ğişkenlik gösteriyor.

Haber Merkezi

newaya Şin

Demokrasi mi Kör Bir Savaş mı?

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü ve halkların bayramı olan Newroz'u geride bıraktık. Oldukça renkli ve hareketli geçen etkinliklere damgasını vuran sloganlar; 'GÜNEŞİN SAĞLIĞI SAĞLIĞIMIZDIR, ZEHİRİN PANZEHİRİ DİRENMEKTİR VE SAYIN ÖCALAN' oldu.

Öncelikle 8 Mart etkinliklerine denk gelen KKK Önderliği'nin sistematik olarak zehirlenmesi haberi, tüm şenliklerin protesto gösterilerine dönüşmesine neden olan önemli bir gelişmeydi. Ardından Newroz etkinliklerinin de Ortadoğu, Türkiye, Avrupa ve Kürt halkının yaşadığı tüm coğrafyalarda daha yoğun bir halk katılımıyla aynı sloganlarla, aynı amaçlı etkinliklere dönüşüğünü hep birlikte takip ettik. KKK Önderliği'nin avukatlarının yaptığı 'Öcalan sistematik olarak zehirleniyor' basın açıklamasının ardından, tüm Kürt ve demokratik çevrelerin tepkileri önemli gelişmeler yarattı. Biz de sizler için konu ile ilgili KKK Yürütme Konseyi Başkan Yardımcısı Bese Şimal'den süreç gelişmelerini değerlendiren görüşlerini alarak 3.gündem sayfamızda buna yer verdik.

Bu arada 8 Mart etkinlikleri devam ederken Diyarbakır'da kadın cephesinde önemli bir gelişmenin yaşanmasına tanık olduk. 13-14 Mart tarihlerinde Diyarbakır Bağlar Belediyesi'nin ev sahipliği yaptığı bir kadın konferansı gerçekleştirildi. Türkiye, Ortadoğu ve Avrupa'dan bir araya gelen Ortadoğu'lu kadınlar kendi sorunlarını tartıştılar ve önemli sonuçlara ulaştıklarını açıkladılar. Gazetemiz yazarlarından Handan Çağlayan'ın konferans haberini gündem sayfamızdan takip edebilirsiniz.

Nisan bahar ayı, yeniden yaşamla buluşmanın, yaşamlarıyla dünyayı değiştirme gücünde olanların ayı. 4 Nisan Ortadoğu halklarının doğum günü. Özgürlük müjdesinin Ortadoğu halklarına ulaştığı gün. Onu temsil etme öncülüğünü üstlenen kadınların bu konuda oldukça çarpıcı olan fikirlerine yer verdik dosya bölümümüzde.

Kültür-Sanat sayfamızda yazarımız Songül Beyazgül, önemli bir gelişme haberi olan tarihi kent Hasankeyf'in sular altında kalmasına sebep olacak Ilısu Barajını ve gelişmeleri sizler için yazdı. Tarihi insanlık kültürünün önemli bir mirası durumunda olan Hasankeyf'in sular altında kalması için gerçekleştirilen Ilısu baraj projesine destek veren ülkelerde de gelişen tepkileri işleyen yazarımız, tarihi ve kültürel değerlere karşı duyarlılık konusunda sizin de gündeminizde olan bir konu olduğunu düşünüyor ve merakla okuyacağımızı düşünüyoruz. Bu arada tarihine sahip çıkan herkesin bu projeye tepki göstermesini bekliyoruz.

Bu sayımızın Kürtçe sayfalarında Newroz etkinliklerinin sıcaklığında izlenim yazısını ilgiyle okuyacaksınız. Dikkatinizi çekecek olan diğer bir konu da, Gülbahar Köker'in sizler için hazırladığı Organik Tarım, Organik Hayvancılığa dair olan dosyadır.

Yeni bir sayıda daha görüşmek umuduyla okuyarak bilinçlendiğiniz kadar bunu eylem gücüne dönüştürme dileğiyle, hoşça kalın!

Koma Komalên Kurdistan (KKK) Yürütme Konseyi Başkan Yardımcısı Besê Şimal, Demokratik Konfederalizm Önderi Sayın Abdullah Öcalan'ın zehirlenmesinin, sorunun demokratik-barışçıl çözümünü zehirlemek anlamına geldiğini belirterek, kendilerine insanca yaşam hakkı tanımayanlara Kürt halkının da yaşam hakkı tanımayacağını ifade etti.

Türkiye'de ve bölgede tüm zorluk ve engellemelere rağmen ısrarlı bir biçimde sürdürülen barış, demokrasi ve özgürlük mücadelesinin Rêber APO'nun zehirlenmesi ile çok riskli bir sürece girdiğini belirten Şimal, bunun barış, diyalog zeminini yok etme, kaosu derinleştirme, sınırsız topyekün savaşa doğru bir gidişata götürdüğünü ifade ederek, Kürtlerin süreci yeniden ve daha derinlikli değerlendirmesinin, mevcut politikaları gözden geçirmesinin ve direnişi yükseltmesinin gerekli olduğunu söyledi.

demokratik-barışçıl çözümünde kilit bir role sahip olan Reber Apo'nun zehirlenmesinin, sorunun demokratik-barışçıl çözümünü zehirlemek olduğunun altını çizdi, devamlı olası tehlikeleri şu ifadelerle dile getirdi: "Bununla birlikte katliam, soykırım ve onursuzlaştırma planlarının devreye gireceğini anlamıyorlar mı? Bunun da yüzyılları alacak bir Türk- Kürt savaşına neden olacağını düşünmüyorlar mı? Halkların barış, demokrasi, kardeşlik, dostluk temelinde insanca yaşamasını isteyen, bu istemini tutkuya ve sınırsız bir mücadele gücüne-iradesine dönüştüren bir Önderin sesini kesmenin, yaşamına kast etmenin kızıl kıyamete yol açacağını bilmiyorlar mı? Bu algılayış dışında uygulamaya sokulan oldukça sinsi bu imha planına daha farklı bir anlam yüklenebilir mi?"

Faşist kanadın katliamcı politikalarını sürdürmesi, halklar arasında düşmanlığı geliştirmeye devam etmesi ve Kürt halkına soykırımı mu-

"Önder Apo, hiçbir tutukluya uygulanmayan en ağır tecrit-izolasyon koşullarında sekiz yıl boyunca bıkmadan, usanmadan büyük bir azim ve sabırla barış-demokrasi mücadelesi verdi. Kürt sorununun barışçıl-demokratik çözümü için imkansızlıklardan imkan yarattı. En küçük bir fiziksel temasın dahi yasak sayıldığı ağır tecrit koşullarına ve gittikçe bozulan sağlık durumuna rağmen çok büyük bir düşünsel, fiziksel emek ve çaba harcıyarak barış manifestosunu hazırladı. Küresel emperyalizm, faşizm karşısında halkların birlik, kardeşlik, özgürlük manifestosu olan savunmalar, bin yılların eril zihinsel yapısını ve yaşam felsefesini değiştirmede çığır açıcı bir rol oynadı. Devleti diyaloga çekmek için yetkililere sayısız mektup yazdı, görüşmeler talep etti. Uluslar arası hukuk kurumlarını soruna duyarlı kılmak ve çözüme katkılarını sağlamak için mektuplardan tutalım dilekçelere kadar daha bir çok yöntem geliştirerek büyük bir çaba içerisinde oldu. Bu biçimde bütün varlığını-gücünü ortaya koyarak büyük bir çatışmanın ve trajedinin önünü almaya çalıştı. Nefes alışverişini bile barışçıl bir sürecin gelişimine göre düzenleyen bu insanlık güzeli insana, zehirlenme ile karşılık verildi" diyerek tepkilerini ortaya koyan Şimal, Kürt sorununun de-

bah görmesi durumunda Kürt halkı ve onun Özgürlük Hareketinin de dostunu-düşmanını görerek, bilerek yaklaşmak durumunda kalacağını kaydeden Şimal, "barış çabalarını hiçe sayarak imhaya karşılık verilere direnişle, en üst düzeyde meşru savunma savaşıyla karşılık verilecektir. Doğada bile bir canlıya saldırıldığında zaman kendisini savunmak için karşı saldırıya geçer. Kendini savunmak her canlının en doğal yaşam hakkı ve kanunudur. 'Ben seni öldüreceğim ama sen sesini çıkarmayacaksın' demek ne anlama gelir? Koparması için boynunu celladına uzatmak nerede görülmüş?" diyerek meşru savunma zeminini ortaya koydu.

Meşru savunma zemininde Kürt kadınının da imha çemberini kırmak için çok büyük bir direniş geliştireceğini ve meşru müdaafa savaşı vereceğinin altını çizen KKK Yürütme Konseyi Başkan Yardımcısı Besê Şimal, kadının yaşamını, geleceğini barış manifestosunun yaratıcısı olan, barışın elçiliğini yapan Önder Apo'nun yaşamında göreceğini, sağlıklı, huzurlu, güvenli yaşam yolunun Önderliğinin sağlığından ve özgürlüğünden geçtiğini derinden bileceğini ve bu bilincini eyleme dönüştüreceğini, bundan daha doğal ve daha gerçek bir şey olamayacağını kaydetti.

'Onurlu bir yaşam için tek seçenek; direniş ve mücadeledir. Kürtler ya Önderlikleriyle beraber özgürce yaşayacaklar ya da yaşamlarını zehirleyenlere onlar da yaşamı zehir edecekler.'

Şimal, Amed'de 'Newroz Bayramında Kürtlüğe, kimliğimize, özünüze dair hiçbir renk taşımayacaksınız. Tepkilerinizi ortaya koymayacaksınız. Bunun dışında çıkarsanız sizi suçlu ve vatan haini ilan ederim' diyen İlker Başbuğ'un hem çok haince ve zalimce bir imha planını devreye koyduğunu hem de 'buna karşı koyanı katleddim' dediğini, Başbuğ ve onun gibilerinin lügatına göre vatan haini olan bir topluluğun her türlü yönelimi hak ettiğini ve yapılacak her tür saldırının da meşru olduğunu söyledi.

Şimal; bu kesimlerin dış dayanaklarının bulunduğunu da kaydetti. "Bu kesimlerin dış dayanakları güçlü olmasa bu kadar cesur konuşmaz ve pervasız uygulamalar içerisine girmezler. İmralı sistemini bu güçlerle birlikte uluslararası müttefikleri yönetiyor. 15 Şubat komplosunu yapanlar zehirlenme karşısındaki tavırsızlığı ve hatta imhacı politikaları ile bu tehlikeli oyunun içinde olduğunu beyan ettiler. AB'nin bu durum deşifre olmadan önce Önderliğimizin yeniden yargılanmasını reddetmesi, yine sonradan avukatların zehirlenmeye ilişkin ihtiyati tedbir başvurusunu hiçbir gerekçe ileri sürmeden direkt geri çevirmesi, bu komplonun içinde olduğunu çok açık ortaya koyuyor. Yine ABD, bu kararların alınmasında ve Avrupa'da yapılan operasyonlarda rolünü çok açık ortaya koyarak imha planında yer aldığını deklare etti." sözleriyle dış dayanakları deşifre eden Şimal, son sözlerini şu ifadelerle dile getirdi: "Kürtler son olarak ortaya çıkan bu hain, etik ve hukuk dışı komployla birlikte komplocuların karanlık, sinsi yüzlerini bir kez daha görmüş oldular. Ve şunu daha iyi anladılar ki onurlu bir yaşam için tek seçenek direniş ve mücadeledir. Yaşamı ya önderlikleriyle beraber özgürce yaşayacaklar ya da yaşamlarını zehirleyenlere onlar da yaşamı zehir edecekler. Kendilerine insanca yaşam hakkı tanımayanlara onlar da yaşam hakkı tanımayacaklar. Ya Önderlikleriyle beraber gerçek bir demokrasi inşa edecekler ve ya da kör bir savaşın anlamsızlığında hiçliğe sürüklenecekler. Omandır ki Kürtler, Newroz ateşinin kutsal aydınlığını İmralı'da yükselen direniş ateşiyle buluşturarak tüm dünyaya bir kez daha şunu haykırdılar; Ya Gerçek Bir Demokrasi ya da Hiç!

Kadına dair

Güneşimiz Ve Biz Kadınlar

Doğanın kendisi aydınlığı da karanlığı da içinde barındırır. Ama doğanın ve canlılığın-yaşamın asıl eğilimi aydınlıktan yanadır. Canlıların büyük bir bölümü aydınlığın ve ısı'nın kaynağı olan güneşin doğuşu ile uykularından uyanmaya, yaşam belirtileri göstermeye başlar. Kışın bitimi baharın gelişi, doğa açısından tam bir bayram gibidir. Her canlı kendini yeniden üretmenin, geliştirmenin hazzı ve mücadelesi ile sunarlar kendilerini güneşe. Bu nedenle hep kutsal oldu güneş ve doğa-canlı ilişkisi.

İnsan da böyledir. İnsan daha evrimleşmesinin başında, doğanın karanlık yanından duyduğu o büyük korku ve ürküntü sonucu insanlaşmaya doğru evrilmeye başladı. Evrimin asıl eğilimi aydınlığa doğruydur. Ve bu aydınlık beyinsel, duygusal, güdüsel bir aydınlanmaya doğru hattını belirlemeye başladı. Yani içsel bir aydınlık oldu. Tabii ki hep karşıtı olan karanlığa karşı kıyasıya bir mücadele ile aydınlandı, aydınlattı. Karanlık oldukça insan hep güneşin aydınlığını ve yaşam sunan ısını aradı. Bu nedenle hep kutsal oldu güneş ve insan ilişkisi.

Yaşamın doğurgan ve bereketli gücü kadın da hep güneşle olmak istedi, aydınlanmak istedi yüreğinde gizli gizli. Aydınlanma isteği yüreğinde bir gölge gibi kaldı, erkek egemenliğinin kararttığı dünyasında. Erkekçe gelişen uygarlık yaşamı, kısmen aydınlanmayı geliştirdi, çünkü kadının yaşam ışığının çalınması üzerinden geliştirilen bir aydınlanmadı bu. Ama istisnasız her kadın, çalınan ışığını aradı, aydınlanmayı özledi gizli gizli. Gizli de olsa hep kutsal oldu güneş ve kadın ilişkisi...

Aydınlandığı kadar başkalarını da aydınlatmanın o amansız emeği, zamanla yarışarak adeta insanı özgürleştirmenin mücadelesi, eşitsizliğe, sömürüye olan o büyük nefreti ve mücadelesi, en ezilen en cahil denilene değer veriş ve elinden tutarak ayağa kaldırma ve daha arka arkaya sıralayabileceğimiz bir çok boyut, Başkan APO'yu halkın ve yoldaşlarının dimağına güneş olarak yerleştirmiştir.

Kürt kadınlarının, kadın yoldaşlarının Başkan APO'ya bağlılığı çok farklıdır. Geleneksel zihniyetlerle bunu anlayabilmek imkansızdır. Geleneksel zihniyet bunu hemen klasik davranış ve ilişki kalıplarına sıkıştırır ve anlamsızlaştırmaya çalışır. Erkek sisteminin hem ulusal ve hem de cinsel anlamda ellerini-kollarını bağladığı, dilini kilitlediği Kürt kadınına bir özgürlük alanının açılması, orada kadına kendini bilme ve yaratma şansının verilmesi, Başkan APO'nun en temel çalışmasıdır. Bir toplumu, toplumun özgürlüğünü kadının özgürlüğü ile yaratma yaklaşımıdır. Kadın yüreğinde gizli tuttuğu aydınlık arayışını, Başkan APO'nun öğretisi ile sunduğu yaşamda buldu. Kadın bu nedenle bir kelebeğin ateşe yönelmesi gibi bu öğreتيye yönelmiştir. Kadın yüreği ile hissettiği ve zamanla bilinciyle öğrendiği özgürlüğün aydınlığı, artık yüreğinde gizli bir gölge olmaktan çıkmaya başlamış, güneşin aydınlığı ile buluşma fırsatını bulmuştur.

Geleneksel kalıpların gölgesinde kalan yürekler bunu anlayamazlar ve saptırırlar. Kürt kadınları neden bir kadın günü olan 8 Mart Gününde "Sağlığın Sağlığımızdır" sloganını atar diye anlayamazlar. Neden kadın özgürlük mücadelesini verirken, bir erkek öndere bu kadar bağlıdır diye anlayamazlar. Neden her kadın etkinliğinde "Biji Serok APO" sloganı atarlar diye bir türlü anlayamazlar. Suçlamıyoruz, ama kesinlikle bu gerçekliğin anlaşılması gerektiğini düşünüyoruz. Anlaşılmasa bile bu gerçekliğe saygı duyulması, saptırılmaması, bazı olumsuz yargılarla damgalanmaması gerektiğini düşünüyoruz.

Kürt kadını güneşin aydınlığını, ısını, bereketini Başkan APO'da ve O'nun öğretisinde görüyor. Bu bir buluşmadır, karşılıklı yaşamların ve iradelerin bir araya geldiği bir buluşmadır. Bu nedenle son olarak Başkan APO'nun zehirlenmesi ile gündeme gelen komplo, kadınlara yönelik geliştirilen bir komplo olarak görüyor ve bunu kabul etmiyor.

'Söyleyecek Sözüümüz Değiştirecek Gücümüz Var'

Konferansın en çok ilgi uyandıran tartışmalardan birisi de, kadınların çoğunlukla farkında olmadan kendi aralarında da iktidar ilişkileri kurabildiklerine dair olandı.

Diyarbakır Bağlar Belediyesi'nin düzenlediği konferansta kadınlar kendi çoğrafiyelerinde yaşadıkları sorunları ve bu sorunlarla baş etme yollarını tartıştılar.

Kadınların, hele de Kürt kadınlarının çoğunlukla kendi adına söyleyecek sözü olmayan, mağdur ya da kurban olarak temsil edilmesine, onlara kurtarılacak birer eşya gibi yaklaşılmamasına inat kadınlar 'Söyleyecek Sözüümüz, Değiştirecek Gücümüz Var' sloganı ile bir araya geldi. Türkiye'nin pek çok yerinden gelen kadın kurumu temsilcileri, akademisyenler, sanatçı, siyasetçi, barış aktivisti ve feminist kadınların yanı sıra Süleymaniye, Erbil, Duhok gibi Irak Kürt bölgesinden de temsilcilerin bulunduğu 13-14 Mart günleri gerçekleşen buluşmanın katılımcıları da, konuşmacıları da hayli renkliydi.

Konferansta Ortadoğu'da kadın olarak kültür ve sanat çalışmaları yapmanın güçlükleri, namus adına şiddet, kadın intiharları, savaş, zorunlu göç, çoklu kimlik yaklaşımı, karar mekanizmalarına katılım, milliyetçilik ve toplumsal cinsiyet ilişkileri gibi konu başlıkları tartışıldı.

İranlı genç kadın yönetmen Şirin Ali Muhammed'in İran-İrak sınırındaki kaçakçılarla ilgili belgeselini çekme öyküsü, kadınların böylesi bir alanda karşılaşabileceği güçlüklerin özeti gibiydi. Onun hikayesi çaresizlik ya da umutsuzluk değil, aksine her şeye rağmen yapabileceği ve moraliydi.

Konferansın en çok ilgi uyandıran tartışmalarından birisi de; kadınların, çoğunlukla farkında olmadan kendi aralarında da iktidar ilişkileri kurulabildiklerine dair olandı. Herkesin kendine göre bir "doğu"su olabiliyordu. Zira kadınların kendilerini daha kurtulmuş bir yere koyarak birbirlerinin sorunlarına batı merkezli ve bazen de milliyetçi pencereden bakabildiğini gösteren yeterince örnek vardı. Bu açıdan konferansın deneyim paylaşımı ve dayanışmadan daha fazla ve sarsıcı

bir buluşma olduğu belirtilebilir.

Namus adına işlenen cinayetler oturumunu yöneten akademisyen Nazan Üstündağ, "bu tür cinayetlerin çözülmesi ve önlenmesi için ezberlerimizi sürekli bozmamız gerekiyor" derken böylesi sarsıcı bir yaklaşıma vurgu yapıyordu. Yürütülen tartışmalar ise konferansta ezberlerin tümüyle bozulmasa bile en azından onlarla yüzleşilmeye başlandığını gösteriyordu. Katılımcılar bir yandan "öteki"nin ezberlerini bozmaya çalışırken diğer yandan da kendi ezberleri ile hesaplaşmak zorunda kaldılar. Örneğin Kürt kadınlar, "Kürt kadını" kimliğinin ardındaki acı siyasi tarihi ve bu kimliğin özgürleştirici gücünü dile getirirken, bu kimliğe takılıp kalmanın daha kapsayıcı kolektif kimliklerle buluşmaya engel ve daraltıcı olabileceğini kabul ettiler. Buna karşın dayağa karşı kampanyanın örgütlendiği 1987 yılından günümüze değin feminist hareket içinde yer almış olan feminist kadınlar, kadın hareketinin kendi içindeki farklılıkları kabullenmesinin nasıl da sancılı bir süreç içinde gerçekleştiğini anlattılar. Mor Çatı Sığınma Vakfı'ndan Fatma Mefkure Budak'ın, şimdi Sosyalist Demokrasi Partisi'nin Genel Başkanı olan Filiz Koçalı'nın ve KA.DER'den İlknur Üstün'ün geçmiş yıllardaki deneyimlerine ilişkin paylaşımları kadınların farklılıklarıyla bir araya gelebilmeleri ve politika üretebilmelerinin güçlükleri ile birlikte bugün başarılan işin önemine işaret ediyordu.

Konferansta en önemli saptamalardan birisini namus adına şiddetle geleneğe ve bir kültüre indirgemenin milliyetçi söylemle kalkınmacı söylemin kesişme noktalarından biri olduğu ve bu yanılığın yükselmekte olan milliyetçiliğe yaradığını vurgulayan Nükhet Sirman yaptı. Namus adına şiddetin toplumsal ve tarihsel kökenlerine ilişkin maddeci bir analiz yapıldıktan sonra bunun bir üretim tarzıyla alakalı olguyu belirten Sirman, söz konusu maddi bağlamı göz ardı ederek batı merkezli ve milliyetçi argümanların

ötesine geçilemeyeceğini söyledi. Bu açıdan aşk / ihtiras cinayetleri ya da töre / namus cinayetleri ayrımı gibi ayrımların bu yanılığın kaynaklandığını ve sonuçta da namus adına işlenen şiddetin Türkiye'de olduğu gibi geleneğe ya da bir kültüre -Kürt kültürüne indirgemeye yol açtığını dile getirdi. Namus adına şiddet oturumunun sonunda, bu cinayetlerin güncel günümüze dair bir gerçek olduğu; geçmişe, geleneğe ya da kültüre indirgenemeyeceği vurgulandı. Bu yaklaşım kadına yönelik şiddetle ve namus adına işlenen cinayetlerle mücadele ederken kolayca içine düşülebilecek bir tuzak olan kültüre, geleneğe indirgeme tehlikesine karşı da uyarıcı nitelikteydi. Tüm bu eleştiri ve analizler, bütün sorunların çözümünü "eğitim"e bağlayan, kurtulmuş / geri kalmış kadın ayrımı yapan kalkınmacı söylemin ve bu söylemin içinden politika yapan kadınların kolayca milliyetçiliğin dümen suyuna girebileceğine dikkat çekiyordu.

Konferansın yurt dışından gelen konukları, çarpıcı yaşam deneyimleri ve dile getirdikleriyle olduğu kadar renkli ve sık giysileriyle de dikkat çeken Süleymaniye'den, Duhok'tan, Erbil'den gelen kadınlar da bir yönüyle kendi ezberleri ile yüzleştiler. Aralarında yıllarca peşmergelik yaptıktan sonra şimdi siyasi karar alma organlarında önemli konumlarda bulunan kadınlar vardı. Geçmişlerinde enfal gibi travmasını atlatmaları imkansız olaylar ile birlikte her şeye rağmen birer kadın olarak en zorlu koşullarla baş edebilmiş olmanın gücü vardı. Öte yandan kendi başarılarının toplumlarında kadınların geneli için sorunların ortadan kalktığı anlamına gelmediğini kabul ediyorlardı.

Konferansta mağduriyetlerden konuşuldu, ama tartışmaların merkezinde yer alan ana tema mağduriyet değildi. Kadınların sadece kurban ve mağdur olmadıkları, aynı zamanda kendi adına konuşabilecek özneler oldukları, sorunlarını birlikte aşabilecek güçlerinin bulunduğu üzerinde duruldu. Konferansın sonlarına doğru esas olarak farklılıkları göz ardı etmeden ama kadınların bir araya gelmesini imkansız hale de getirmeden yapılabilecek bir feminist politikanın olanaklarına yoğunlaştı. Bunun yolu da herkesin kendi özgül kadınlık ve ezilme deneyimleri ile daha genel ezilme deneyimleri arasındaki ilişkileri görmekten geçiyordu. Bu açıdan kimse kurban olmadığı gibi kimse ataerkil baskı ve ezilme deneyimlerinden muaf da değildi.

Son olarak Diyarbakır'da çoğunluğu göç mağdurlarının oluşturduğu üç yüz bin nüfuslu Bağlar Belediyesi'nin boğuşmak zorunda olduğu onlarca sorunun yanı sıra, böylesi bir konferansın örgütlenmesinin, kadın bir belediye başkanını Yurdusev Özsökmenler'e ve onunla birlikte çalışan çok sayıda kadının varlığına bağlamak yanlış olmayacak.

Handan Çağlayan

Newaya Jin İki Yaşında!

Avrupa çapında yaklaşık 5000'i aşkın tiraj yaparak geniş bir okur kitlesine ulaşan Newaya Jin Gazetesi ikinci yılına girdi.

Cok coşkulu geçen 2007 Newroz'u esnasında, bunu fırsat bilerek iki yaşına basan gazetemize ilişkin Almanya'nın çeşitli şehirlerinde ikamet eden okurlarımızdan Newaya Jin'i sorduk. Bir kaç okurumuzun görüşlerinden yola çıkarak da olsa Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde yaşayan okurlarımızın görüşlerini yanıtlayabilirsek ne mutlu bize! Gazetemizin diğer gazetelerden ayrılan özelliklerini, gazetemizi neden tercih ettiklerini, gazetemize yönelik eleştirilerini bakın nasıl dile getiriyor okurlarımız:

iki dönemlerde bu konulara da ağırlık verilmesini isterim. Gazete çalışanlarına başarılar diliyorum.

Gülcan (Wuppertal): Newaya Jin gazetesinden çok memnunum. Çok bilgiler var, içeriği güçlü; güzel ifadeler var. Cazip konulara değindiği için bu gazeteyi okumalarını herkese tavsiye ediyorum. Üye sorunları var. Bunun da düzelmesini bekliyoruz. Bunu için bütün kadınlara çağrım var: Herkes kendini abone yap-sın!

Bilal (Aachen): Gazete yayın hayatına atıldığından beridir takip ediyorum ve Newaya Jina aboneyim. Bir erkek olarak kadın gazetesini tercih etmemin nedeni, kadın özgürlüğüne olan inancım ve buna verdiğim önemden ileri geliyor. Kendi özgürlüğümü kadın özgürlüğünde görüyorum çünkü. Diğer gazetelerin fazla değinmediği, değinmek istemediği konuları işliyor Newaya Jin. Bu yönüyle gazetemize değer vermekle ve ilgi göstermekle birlikte eksik bulduğum yanları da var. Örneğin; kadın-erkek ilişkilerine daha ağırlık verilebilir. Kadın-erkek ilişkisi yanında demokratik aile yapılıması konularına daha ağırlık verilebilir. Gençliğin çeşitli sorunları ve top-

lumda gençliğe biçilen role daha değinilmesi gerekir diye düşünüyorum. Bu yanlar eksik kalıyor. Gazetenin her sayfasını beğeniyle okuyorum, ilgimi çekiyor. Ancak daha da güçlendirilebilir.

Zühre (Duisburg): Newaya Jin'in hemen hemen her sayfasını okuyorum. Sağlık bilgileri ve güncel bilgiler yönüyle zengindir. Gazetenin en sevdiğim sayfası gerilla anılarıdır, şehit düşen gerilla arkadaşlar üzerine yazılan yazılardır. Ama neden gazetemizde bulmaca köşesi yok? Ben okuduğum gazetede bulmaca da çözmek istiyorum. Bu, gazete çalışanlarına önerimdir.

Bazı kadınlara eleştirilerim var. Örneğin bir evde 4-5 kadın olmasına rağmen gazeteyi alıp okumuyorlar. Bu, onların geri kaldığını, gelişmelere, kadına karşı duyarlı kalmamayı tercih edebilirler pekala.

Şehrezat (Wuppertal): Newaya Jin'in iyi bir okuyucusu olmakla birlikte dağıtımıcısıyım da. Biz Kürt kadınları için onur verici bir şey. Bunun yanında yetersizlikleri de var elbette. Gençlik sayfasının içeriğinin güçlü olmadığını gözlemledim. Bir diğer eksik yön de ailevi sorunların yeterince işlenmemesi. Newaya Jin çalışanlarına verdikleri emeklerden dolayı teşekkürlerimle birlikte başan dileklerimi iletiyorum.

Haber Merkezi

Nuray Muslu

Kadına dair

Vildan Dirik

Bir Başkadır Nisan Ayı

Bu sayı elinize geçtiğinde Nisan ayına girmiş olacağız. Nisan ayını çok seviyorum. Adı, havası, rengi... Alıp götürüyor beni. Solumaya doyamam havasını. Rengi yaşamın rengidir adeta... Mavisi tam mavi, yeşili tam yeşil, pembesi tam pembedir. Yapraklar öyle tazedir ki bu ayda, daha toz bile konamamıştır üzerlerine. Pırıl pırıl parlarlar güneşte; bakmaya doyamazsınız.

Geçen yıl Nisan başlıklı yazımda (okuyanlar anımsarlar), Nisan'ın bir çok dilde kadın anlamına geldiğini, kız çocuklarına Nisan adının verildiğini belirtmiştim. Belki de onandır bu aya düşkünlüğüm. Nisan'ın kadın ayı, kadının Nisan özellikli oluşundandır belki. Biz kadınlar bilinçli ya da bilinçsiz yaşarız bu ikilemi. Hani eski Mezopotamya inançlarında yeni yılla eski yılın buluştuğu kutsal günlerle başlayıp 21 Mart'a kadar geçen süre kutsal doğum günleri olarak kabul edilir ya, buna göre 21 Mart doğumun gerçekleştiği; yani yeni bir yaşamın, kendini yeniden yezerttiği bir başlangıç günüdür. Bunun devamı ise Nisan'da doruk noktasına ulaşır. Doğa kendisini tüm canlılığı ile sergiler ve sunar. Ve bizler kadınlar olarak bu canlılık ve tazeliğe, yaşamın yeniden canlanışına asla kayıtsız kalamayız, tüm varlığımızla katılırız bu cümbüşe. Kimimiz köylerde kuzulara karışırız; neredeyse ikinci anaları oluruz onların. Kimimiz ise bahçe çiçek düşkünlüğüdür; dört gözle bekleriz baharı. Fideler yavrularımız olur, özenle bekleriz büyümelerini. Ama ben en çok evdeki cümbüşlere bayılırım. Çocukluğumun en güzel anıları, Mart-Nisan aylarına aittir. Bahar temizliği bu ayların en temel uğraşları arasındadır. Biz çocuklar, sobaların kalkacağı, halıların, kilimlerin yıkanacağı, duvarların boya-badana olacağı günleri ipe çekerdik. Çünkü tüm bunların arasında payımıza düşen keyifli bir sürü uğraş bulunurdu. Hele kilim halı yıkama seanslarında yapılan su şakaları vardır ki başka zamanlar üstümüzü ıslattığımız için dayaklar yerken, böylesi anlarda hiç karışılmaz, hatta oyunlarımızı ortak olunurdu. Nisan'la birlikte kışın isi pası temizlenir, evler mis gibi kokmaya başlardı. Kışlıklar yıkanıp katlanıp kaldırılırdı bir sonraki kışa kadar. Baharlık ve yazlık giysilerimiz de saklanılan yerlerinden çıkarlardı. Kimi giysilerimiz küçülmüş de olsa hepsine tekrar kavuşmanın keyfini şimdiki çocukların da yaşamasını isterdim. Hele günümüzde artan giysi tüketim çılgınlığını görünce bu sevinci gerçekten yaşamalarımı isterdim.

Evet bir başkadır Nisan ayı. İlk gününden başlayarak yaşamımıza renk coşku ve yaşama zevki katar. Bilirsiniz Nisan 1 şakalarını... O bile bu ayın farklılığıdır başlı başına. Hele güneşi bambaşkadır Nisan'ın. Doğuşu kutlu ve aydınlıktır. Bir başka ısıtır içimizi Nisan Güneş'i. Mavinin alabildiğine berrak olduğu gökyüzünde göz kamaştırır güneşin aydınlığı. Yaşama tekrar tekrar sarılmanın gücüdür Nisan Güneş'i. Kutludur kısacası.

Günleriniz Nisan güneşi gibi aydınlık, Nisan yağmurları gibi ferah olsun.

Roj Kadın Meclisi İkinci Olağan Kongresini Gerçekleştirdi

İngiltere'de yaşayan Kürt ve Türk kadınların yaşadıkları sorunları çözme, kadının sosyal yaşam ve üretime katılımını örgütlü bir şekilde daha geniş kesimlere taşıma amacıyla bir yıl önce kurulan Roj Kadın Meclisi, II. Olağan Kongresini gerçekleştirdi.

Kongre Roj Kadın Meclis Üyesi Avaşın Ciwan'ın, demokrasi ve özgürlük mücadelesinde yaşamını yitirenlerin anısına bir dakikalık saygı duruşu daveti ile başladı. Ardından Roj Kadın Meclisinin bir yıllık faaliyetleri hakkında bilgi vererek şu açıklamalarda bulundu: 'Kadının siyasal, sosyal ihtiyaçları doğrultusunda özgün kurumlaşması ve ekolojik toplum paradigması çerçevesinde tüm kadınların ihtiyaçlarının karşılanması kendi yaşam koşullarını oluşturması gerekir. Kadın meclisleri yerelden başlayarak yaşanan değişim ve dönüşümün pratik yaşamda olduğu kadar

ideolojik merkezi de olmalıdır. Roj Kadın Meclisi bir yıllık faaliyet dönemini geride bırakırken, geçtiğimiz yıl gerçekleştirdiği etkinlikleri ve yerel anlamda İngiltere'de yürüttüğü çalışmalarını 'Kadın Kurtuluş' ideolojisi açısından kritiğini yapmak ve faaliyetlerini değerlendirmek amacıyla ikinci kongresini gerçekleştirmektedir. Roj Kadın Meclisi; Kürt ve Türk kadınlarının İngiltere'de yaşama uyum sıkıntılarını giderme, kadının özgün kimliğiyle temsilini sağlama ve ihtiyaçları doğrultusunda çözüm üretme amacını güder. Örgütlenen kadının özgürleşen toplumu yaratacağı inancıyla hepinizi selamlıyorum.'

Meclis çalışmalarının değerlendirildiği öneri ve eleştirilerle devam eden kongrede salondaki misafirlere gül dağıtılması kongrenin renkli bölümlerindeydi.

Oylamanın değerlendirilmesi sırasında Telgraf gazetesine konuşan

Avaşın Ciwan, Roj Kadın Meclisi II. Kongresinin İngiltere'de yaşayan kadınların sorunlarının çözümünü noktasında, Kürt ve Türk kadınların beyni ve yüreği olmak açısından önemli bir kongre olduğunu ifade ederek sözlerini şöyle sürdürdü: "Kürt halkının verdiği özgürlük mücadelesine cevap olma kendi sorunlarının çözümü içinde bir özleştirme ve aynı zamanda Önderliğin üzerindeki saldırıları kınama amaçlı cevap olma kongresidir."

Yaklaşık 300 civarında davetlinin katıldığı kongrede erkek katılımcıların destekleri dikkat çekti.

Roj Kadın Meclisi Sözcülüğüne tekrar Avaşın Ciwan'ın seçilerek, 132 oyun kullanıldığı seçim sonuçlarında 50 asıl, 10 da yedek meclisin seçilmesiyle kongre coşkulu bir şekilde sona erdi.

Nuray Muslu

Doğumlar Her Zaman Yaratıcıdır

Insanların doğum anları, güzel ve vazgeçilmez olan anları kadar bu insanlık içerisinde en belirgin olan doğumları gerçekleştirip insanlığa, tarihe, zamana ve dünya ilericiliğine mal olan Önderler vardır. Bu önderlerden bir çoğunu sıralamak yerine, en yakın tarihte yaşayan ve kendi ulusu kadar insanlık tarihine de pek çok ilerici imzayı atanlardan söz etmek istiyoruz. Kadın tarihini ters yüz edip kaybedilen kimliğine yani emeğe, üretime, var oluşa ve bilince sahip çıkarak, kendi kişiliğinde yarattığı kadar yaygınlaştırıp yaşamsallaştıran Abdullah Öcalan'ın doğum günü vesilesiyle, onun en yakın arkadaşları olan kadınlar ile bu günü paylaştık. Koma Jinên Bilind (KJB) üyelerinden Reyhan Amudê ve Leyla Dicle ile yaptığımız söyleşide, oldukça çarpıcı konuları ele alıp yorumladıklarını gördük. Bu yorumlayışları kendimizde saklı tutmaktan ziyade tüm kadınlar ile paylaşmak istedik.

• 4 Nisan senin için ne anlam ifade ediyor? Neler anlamak gerekiyor bu doğuştan?

4 Nisan, Kürtler için Newroz' dan sonra ikinci miladı, ikinci müjdeyi ifade etmektedir. 4 Nisan kutsal bir doğumun olduğu kadar, kutsal bir yaşamın da başlangıç tarihidir. Çünkü Başkan APO'nun tüm yaşamı Kürt halkının ve insanlığın tahrip edilmiş, kapitalist sistem tarafından çalınmış değerle-

rini tekrar kazanma ve daha da anlamılaştırmak için verilen mücadeleyle geçmiş ve geçmektedir. Başkan APO'nun bu mücadelesi çocukluk yıllarından başlayan çelişkilerine dayanmaktadır. Hem halklar arasındaki eşitsizliği hem de toplumsal gerilikleri daha o yaşlarda fark etmiştir. Kadın erkek arasındaki eşitsizliği, aşiret sisteminin Kürtlere ne kadar kaybettirdiğini fark etmiş ve küçük yaşta olmasına rağmen bu olgularla çelişkiler yaşamaya başlamıştır. Gençlik yıllarında toplumun gelişimi ve demokratik bir sistem için çeşitli örgütlenmeler içinde yer almıştır.

• Kadınlar için Abdullah ÖCALAN neler yarattı?

Kürtlerin kendi özgürlüklerine ulaşmaları için yeni bir örgütlenme gereğinin bilincine ulaştıktan sonra bunun mücadelesine başlamıştır. Tüm mücadele tarihi boyunca Başkan APO'nun kadınlı geliştirmiş olduğu arkadaşlık, kadının köleliğine ve devrimlerde kadını ikinci plana bırakan egemen zihniyete en büyük darbe olmuştur. Kadının zihinsel gelişimi ve özgürlüğü için büyük çabalar harcamıştır. Kadının emeğine sahip çıkabilmesi ve kendi mücadelesini geliştirebilmesi için "Kadının Kurtuluş İdeolojisini" geliştirmiştir. Önderliğin bu çabalarını gören binlerce Kürt ve diğer uluslardan kadın özgürlük saflarına katılmıştır. Diplomatik, siyasi, askeri ve ideolojik alanlarda kadın, önemli gelişimler kaydetmiştir. Kadınlı en dürüst yoldaşlığı yaratan Başkan APO' dur. Bu yüzden de Önderliğin doğuşu tüm insanlık için, özelde de kadınlar için bir milattır, bir kurtuluş müjdesidir.

• Tüm insanlık için bu denli yaratımları gerçekleştirmeyi başaran insanın zehirlenmesi sizce olanaklı mı ya da kabul görür mü?

Tarih ve insanlık için, kadın özgürlüğü için bu kadar anlamlı ve derin değerler yaratmış olan bir insanın tutsak-

Kadınla en dürüst yoldaşlığı yaratan Başkan APO' dur. Bu yüzden de Önderliğin doğuşu tüm insanlık için, özelde de kadınlar için bir milattır, bir kurtuluş müjdesidir.

lığı sırasında sistematik olarak zehirleniyor olması, olayla bağlantılı tüm egemen güçlerin tarih ve insanlık karşısında işlediği en büyük suçtur. Bu güçlerin unuttuğu bir gerçeklik daha var ki; hiçbir zaman tarihi Önderlikler fiziki imha ile yok edilememiştir. Tarihte buna benzer örnekler yaşanmıştır. İsa çarmıha gerilmiş ama dini daha sonra resmi devlet dini olarak kabul edilmiştir. Mani düşünceleri nedeniyle katledilmiş, ama daha sonra düşünceleri insanlık için önemli gelişmeler yaratmıştır. Başkan APO' da böyle tarihsel bir kişiliktir. Onun zehirlenip yok edilme-ye çalışılması hiçbir zaman gerçek amacına ulaşmayacaktır. Bu zehirlenme olayının fiziksel olarak bile sonuç alması demek; büyük bir trajedinin yaşanması, insanlığın büyük bir tehlike altına girmesi demektir. Kürt halkının ve duyarlı çevrelerin, bu trajedilerin yaşanmasına izin veremeyeceğini ve Önderliğin yaşamının garantiye alınması için mücadele içerisinde olacağını düşünüyorum. Bir tarihi trajedinin daha yaşanmaması ve sadece egemen güçlerin çıkarları için insanlık onurunun çiğnenmesini engellemek için tüm duyarlı kesimleri, aydınları ve halkımızı Önderliğimiz etrafında kenetlenmeye ve 4 Nisan' da "Kimse GÜNEŞİMİZİ KARARTAMAZ" şiarında buluşmaya çağırıyorum.

İnsanlık karşısında suç işleyenler lanetlenmelidir.

• Senin açıdan 4 Nisan nedir? Ne anlamak lazım?

4 Nisan bizler için kutsal bir gündür. Bu günün önemi hem Kürt halkı için hem de Ortadoğu halkları için yeniden doğuştur. Nasıl ki baharın gelişimi doğa için kaçınılmazsa ve canlılar için bir bayram ve yaşamın yenilenişiye, 4 Nisan da Kürt halkı için aynı anlam ve önemdedir. Önderliğimizin doğuşu da insanlık tarihinin 5 bin yıllık köleliğine ışık tutan bir doğuştur. Önderliğimizin

doğuşuyla kadının 5 bin yıllık yazılmamış tarihinin yeniden yazılışdır.

Önderliğimizin doğuşuyla Türk, Kürt, Çerkez, Laz ve birçok halkın bir arada yaşayabilme mücadelesinin verilmesi ve yaratılması demektir. Önderliğimizin felsefesi sadece Kürt ve Ortadoğu halkları için değil, tüm insanlık için yaratılmış bir felsefedir.

• Kürt gençleri ve kadınlara bu güne dönük çağrınız nedir?

Kürt halkı, 4 Nisan' ı anlamına layık bir biçimde kutlamalıdır. Bu 4 Nisan' da Önderliğimizi zehirleyenlere 'sen Önderimizi zehirleyemisin, zehirlersen bizler de seni zehirleriz' denebilmelidir. 'Sen Güneş'imizi karartırsan bizlerde bu dünyayı sizlere karartırız' denebilmelidir. Bu 4 Nisan' da halkımız ve kendisine 'demokratım' diyen her kesimin 'Kimse Güneşimizi Karartamaz' şiarı altında bir araya gelmesi gerekmektedir. Kimse bizleri yok edemez denebilmelidir.

Kürt gençleri 'biz Önderliksiz bir yaşam istemiyoruz' diyebilmeliler.

Kürt halkı ve 'insanım' diyen herkesin 4 Nisan' da meydanlarda buluşması gerekir. Ve '4 Nisan bizlerin yeniden dirilişidir, kimse bizi öldüremez' diyebilmeliler.

Ben de bir Kürt kadını olarak nasıl ki Önderliğimiz bizleri özgürlüğümüzle tanıştırdıysa ve kimsenin elinin kirine bile layık görmediği kadını bu dağlarda yaşayabilir hale ve güce getirdiyse, bizler de 'Önderliğimiz bizim yaşamımız ve yaşam gerekçemizdir' diyoruz. Bizler Önderliğimizle doğduk, Önderliğimizle yaşayacağız. Başka türlü olmaz, diyoruz.

Ve bir kadın gerilla olarak da kanımla canımla Önderliğimle, diyorum. Gerekirse yoldaşlarımız gibi Önderliğimiz için kendi bedenimizi ateşlere vermeye hazırız. Önderliğimize bir şey olursa kendi bedenimizi Türkiye'nin kalbinde patlatırız; çünkü Önderliğimizin kadını

na verdiği değer bunu yapmaya değerdir. Her kadın gerilla, Önderliğin sağlık koşulları düzeltilmediği taktirde kendisini Türkiye'nin kalbinde patlatmaya hazır konumdadır. Bugün eğer duruyorsak, yine Önderliğimizin çağrıları üzerine böyle bir şeye girişmiyoruz. Yoksa Önderliğimizin bu yönlü duyarlılık çağrıları olmasa tüm gerilla kadınlar birer bomba olup Türkiye'nin göbeğinde patlamaya hazır konumdadır.

Genç Sporcu Bir Yürek!

kentinde koşu şampiyonasına katılan Sevim, şu anda Rennes stadyumunda spor faaliyetlerinde bulunuyor.

Bir genç kadın olarak ve özellikle de bir Kürt olarak spor hayatında aktif gelişim sağlayan Çakar, Kürt kimliğini taşıdığı için sorun yaşamadığını, tam tersine taşıdığı kimlikten dolayı insanların onu desteklediğini ifade etti. Kürt toplumunda spor ve sosyal faaliyetlerin genelde hoş görülmemesi yanında takdir edildiğini de ekledi.

Hakemlik konusunda futbol dalının ağırlıklı bir maçta alan olduğunu belirten Sevim, 'bir genç kızın bu misyonu taşımasını insanlar çok ile karşılamakla birlikte, kimliğimden kaynaklı saygı ile karşılıyorlar' dedi. Buna rağmen ailesinin ona yeterince destek sunmadığını, onların bir kızın evde kalması gerektiğini düşündüklerini, bunun yanında kendisi ile gurur duyduklarını da belirtti.

Sevim, gelecekteki hedeflerini şöyle ifade ediyor: 'Banka sektöründe bir lisans hedefliyorum; ileride bu dalda çalışmak istiyorum'. Sosyal ve kültürel alana gelince aktivitelerini çeşitlendirerek tiyatro alanında kendini geliştirme ve bununla birlikte Kürtlerin yaşamını içeren skeçlerde yer almak istediğini söyledi. Yine dansa başlamayı da hedeflediğini, spor dalında ise hentbol ile devam edeceğini ve koşmayı sürdüreceğini ifade etti.

KKK Önderi Sayın Abdullah Öcalan'ın sistematik olarak zehirlenmesine olan tepkisini dile getiren Sevim, bu konuda şunları söyledi: 'Bu kabul edilemez bir du-

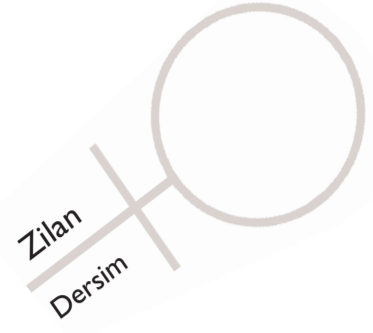
'Gençler geleceği temsil ettiklerini unutmamalıdır. Kendilerini eğitip toplum içerisinde etki yaratabilir ve Kürtlerin imajını dünya karşısında dengeleyebilirler. Kürtlerin dinamik ve samimi bir halk olduğunu herkese gösterebilirler'.

rumdur. 42 milyonluk bir nüfusa sahip bir halk, böyle bir kadere terk edilemez. Bu durumda insan haklarını doğrudan ihlal eden Türkiye, AB'ye giremez. AB, Kürt sorununa acil bir çözüm üretmeli, bu durum karşısında gözlerini yummalıdır.'

Benim sloganım ; 'Öcalan'ın Özgürlüğü Kürt Halkının Özgürlüğüdür' diyen Sevim Çakar, devamla Kürt gençlerinin Avrupa çapında bir komite oluşturmalarının gereğine dikkat çekiyor. Ancak bu şekilde fikirlerini paylaşabileceklerini ve örgütlenebileceklerini belirtten Çakar, gençlerin geleceği temsil ettiklerini unutmamaları gerektiğini vurguladı. Bu anlamda gençlerin kendilerini daha fazla eğitmelerinin önemli olduğunu, böylece toplum içerisinde etki yaratabileceklerini ve Kürtlerin imajını dünya karşısında dengeleyebileceklerini ifade ediyor. Kürtlerin dinamik ve samimi bir halk olduğu herkese gösterebileceklerini belirtiyor.

Berfin Dilav

Gençlere dair

Hayatın Size Sundukları İle Yetinmeyin

Hayatın baharı deriz gençlik dönemlerine. İnsan gençken tomurcuklanmaya hazır dal gibidir. Yeşermek de, dolu vurup da yere dökülen zamansız açan tomurcuklar olmak da onun elindedir. Hayatına hoyratça yaklaşır gençken insanlar, tanrılar tarafından ona bahşedilmiş sonsuz bir ömür varmış gibi. Böyle de olmalıdır. Hiç biri hayatın ona sundukları ile yetinmez. Kimisi babasının aile mesleği olan doktorluk yerine ressam olma hayalleri kurar. Kimisi denizler ardındaki uzak ülkelerde serüvenler peşindedir. Altında yaşadığı gökyüzü ona dar gelir. Çünkü hiçbir genç hayatın ona sundukları ile yetinmez. Ve sonra yaşlandığında sıradanlığın insana verdiği o aldatıcı güven duygusu ile gençliğinde kurduğu hayalleri bir nasihat verir gibi anlatır çoluk çocuğuna. Kalbindeki kıpırtıyı ve heyecanı onlardan gizlemeyi başararak ve gençliğindeki cesaretine gözü karalığına kendisi bile inanmayarak nasihatlerine devam eder. Nasihatlerinin kaçta kaçını onları etkilediğini umursamayan bir aldırmaçlıkla devam eder. İçinden de' ne desem boş' der , çünkü bilir ki hayallerinin peşinden koşmayan her insanın pişmanlığı, yaşamının üstünü örten ve hiç dağılmayan bir sistir.

Ben en çok hayal kuramayan, hayatın ona sunduğu ile yetinen gençlerden korkarım. Çünkü onların hayalleri, aşkları, çılgınlıkları, başkaldırıları yoktur. Ve bu yüzden ömürlerini bir uçurumun kenarına sürdüklerini fark etmeden, sıradanlığın verdiği o güven duygusuna sarılırlar. Ömürlerini asla telafi edilmeyecek bir pişmanlık ve mutsuzlukla sürdürmeye mahkumdurlar. Çünkü hayallerine, aşklarına, başkaldırılarına sırt çevirmişlerdir.

Oysa hayallerinin ardından gitmeler, uzak denizler ardındaki ülkelere gitmek için ömürlerini namluyla sürülmüş mermi gibi hayatın bütün tehlikelerine sürseler, o zaman pişmanlığın sisi kalkar o insanların göğünün üstünden. Gururla anlattıkları bir hayatları olur. Pişmanlığın, yaşanmamışlığın, korkaklığın altından ezilmeyen bir hayatları.

Gençlere sürekli nasihat etmek yerine tanrılar tarafından bahşedilmiş gibi hoyratça yaklaştıkları hayatlarına pişmanlığın, korkaklığın, yaşanmamışlığın gölgesi düşmesin diye hayallerinin boynuna kement takmayalım. Onlar mutlaka bir zamanlar sizin geçtiğiniz yollardan geçeceklerdir. Ama belki sizin gerçekleştiremediğiniz hayalleri onlar gerçekleştirecektir. Kim bilir, karın doyurmuyor diye zorla doktor yaptığınız oğlunuz tüm dünyada ün yapmış bir ressam olacaktır. Kim bilir, uzak denizler ardında yeni ülkeler keşfetmek isteyen çocuğunuzu bıraksanız, size dünyanın sınırlarının tahmin ettiğinizden de büyük olduğunu öğretecektir.

Ve unutmayın; bugün özgürlük ve onurdan bahsedebiliyorsak, hayatlarına hoyratça yaklaşan, hayatın kendisine sundukları ile yetinmeyip insanlık için yaşayan ve onun için hayatını verecek kadar gözü kara ve yiğit gençler sayesindedir.

Kendilerine tanrılar tarafından bahşedilmiş sonsuz bir hayat varmış gibi dünyadaki tüm haksızlıklara, sahtekarlıklara başkaldıran, hayatlarında pişmanlığın gölgesi asla gezinmeyecek olan, kısacık ömürlerini soluk soluğa yaşarken, başka hayatları güzel kıldığını bilen o insanlar sayesinde bugün onurdan, özgürlükten bahsedebiliyoruz. Hayatın ezilenlere sunduğu baskıyı, zulümü, işkenceyi, onursuzluğu kabul etmeyen ve hayatlarına sırf bu yüzden hoyratça yaklaşan gençlere tanrılar tarafından sonsuz bir hayat bağışlandı şimdi. Onlar şarkımızda, türkümüzde, evlerimizin duvarlarında, çocuklarımızın isimlerinde, kahramanlık öykülerimizde, hayatımızın tam içinde yaşamayı seçtiler.

Gelseydin...

Gelirim dediydin, gelmedin. Gelseydin, burada bahar gelmeden açan çiçekleri gösterecektim sana... Ve yaz gelmeden yetişen meyveleri...

Gelmedin. Dağlar'da her bahar seni bekledim. Her günün adını Bahar koydum. Ve şimdi bambaşka bir coğrafyada yine sana yazıyorum.. Buraları anlatmayacağım sana. Lakin öze; memleket kadar güzel açmıyor çiçekler burada.. Yüzleri masum, dilleri öyle samimi değil..

Gelirim dediydin.. Gelmedin.. Gelseydin her bahar'dan öğrendiklerimi anlatacaktım sana...

Hoşgörü, iyilikleri iyilikleriyle alkışlayan, düşeni kaldıran el diyecektim... Kötülükleri iyilikleriyle savan, gönüllerden coşan sel diyecektim... Ne baharı belli, ne de yazı, kışta çiçek açan dal diyecektim... Hoşgörü, zorda kalmışların haline dil ve en güzeli de, sevgiyi bilenlere gül diyecektim...

Orada güzel baktığı için güzel gören, güzel gördüğü için güzel düşünen, güzel düşündüğü için

hayatından lezzet alan, birbirinden güzel ve birbirinden de-

ğerli dostlar var. Hoşgörüyle bakanın geniş olur yüreği. Yüreği geniş dostlar... Gelseydin anlatacaktım sana... Dikensiz gülü herkes görür. Bakmasını bilip de dikende gül gören "hoşgörü bakışını" anlatacaktım sana...

Bazen yağmur yağar benim memleketimin dağlarına... Her bahar'ı yağmur kokar. Dağların yanaklarından sızır sızır yağmur, inciler dökülür gözlerinden pıtır pıtır. Bazen yüzünde gökkuşağı belirir. Bazen de güneş utanır Doğu'dan doğmaya, dağlar sınıksız dağlı bir halkla buluşunca. Ardından ise durmadan bahar mevsimidir dağlar...

İçimin en iç yanı... Bunları anlatacaktım sana uzun uzun... "Hiç kimseye hor bakma, incitme, gönül yıka" diyen dostlardan; hoşgörüyü bir muska gibi giysisine değil yüreğine takan kahramanlardan bahsedecektim... Sana ümitlerimizi, solmayan günlerimizi anlatacaktım. Açılan kapıları, kapıları açanı... Hoş gelenleri... Hoş bulduk diyenleri... Özlenen gelince, özleyenin gözlerindeki gökkuşağı-

nın renklerini anlatacaktım.

Yürek taş gibi olunca kalpler kırılır, gönüller yıkılır. Toprak gibi olunca dostluklar kurular, güller açılır. O halde saygı toprak, sevgi güldür. Hoşgörü ise, bir gül bahçesinin adı...

Gelseydin, tüm bunların adı olan Newroz'u anlatacaktım sana... Ateş'e sürekli bakanın gözleri yaşarmaz. Ateş'i yüreği belleyen, ateşi avuç avuç için halkımı anlatacaktım sana... Ateş ve bahar'ı birleştiren nasırlı elleri gösterecektim. Dağları okşayan, gülü seven ve ateşi elleyen parmakları... Aşk Newroz bilen genç kızların yüreklerini gösterecektim sana...

Gelirim dediydin... Gelmedin... Gelseydin kucaklayacaktım seni doyasıya... Taa günle uzanasıya... Çayımızı kendi ellerimle her zamanki gibi yine ben demleyecektim. Çay, yalnızlığa hüznü taşır. Sohnete ise muhabbet... Muhabbet demleyecektim. Ve gül bahçesinde hoşgörüyle olgunlaşan muhabbet güllerini anlatacaktım sana... Anlatacaktım sana, Baharın ilk gülünün adının Ateş olduğunu. Gelseydin; adını Newroz koyacağım senin.. Halkımın diriliş gününü olacağı adın senin.

Avaşın Çağlayan

Özgürlüğün Bedeli

Özgür yaşamın ne kadar değerli olduğunu anlamaya vesile olan yeni bir Nisan, yeni bir bahar ayını yaşıyoruz. Doğayla içiçe. İnsan doğa, insan toplum dengesine olan inancımızı duygu ve düşüncede zirvede yaşadığımız bir ay. Kıştan bahara geçmek en önemli doğa değişimlerinden biridir. Bu çelişki arasında yaşar, arayışına gireriz yaşamın ne kadar anlamlı olduğunu. Bu çelişkiyi yaşarken de arayışımızın yönü geçmiş sorgulamaya dönüşür, daha özgür, güzel bir gelecek için nasıl yaşa-

dık geçen bir kış ayını diye. Bir kez daha arayışlarımızın yönünü geçen sürece çevirecek "ne kadar sahip çıktık yaşam değerlerine" diye sorarız. Neler yapabildik onlar için, kendimiz için, özgür bir gelecek için? Ve bahar aylarının yaşadığı özellikleri kendimizde buluruz. Bir ana gibidir Nisan ayı... Doğurgandır; doğurduğunu korumak için elinden geleni esirgemeyendir. Nisan doğumları da anaya benzer bu yanıyla. Özgürlüktür onun adı; özgür yaşamı korumak için kendinden bir şey esirgemenen, kendisini feda edendir. Her gün yaşadığımız acıları ve güzellikleri baharda, baharın

yaşadığı değişimleri kendimizde buluruz.

Bu yıl Nisan ayında özgür yaşamın ne kadar değerli olduğunu hissetmemize vesile olan o kadar çok gelişme var ki!.. 4 Nisan Güneşimizin doğum günü, 11 Nisan Üveys Ana'nın vefatının yıldönümü, Ölüm-süzleşen yiğit insanlar ve daha güncel olarak da Güneşimizin sistematik olarak zehirlenmesi haberleri ardından tümünden değişen yaşamımız.

Mart ayının her gününü, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü ve Newroz halkların direniş, diriliş günü dolayısıyla sıcak gelişmelerle tamamladık. Sokaklarda kadınlarımız er-

Öfke, sevginin önünde duran engellere duyulur.

Bizim öfke duyduğumuz o kadar çok sebebimiz var ki! Güneşimizin hala İmralı'da bulunması ve şu anda sistematik bir zehirlenmeye tabi tutulması en büyük öfke gerekçemizdir.

keklerimiz, çocuklarımız, gençlerimiz, tek ortak sesleriyle direniş-teydiler; "GÜNEŞİMİZİN SAĞLIĞI SAĞLIĞIMIZDIR" diye. Baharda yaşamın değerini daha iyi anlıyor insan, dedik. Yaşam dayanaklarımızın elimizden alınmaya çalışılması, onlardan uzaklaştırılmak istenmemiz bizleri daha çok bağlıyor değerlerimizde, daha çok çaba sarf etmemize vesile oluyor.

Uluslar arası komplonun ilan edilen tek taraflı ateşkese rağmen Kürt sorununun çözümünden çok sorunu çıkmaza sürükleyen yaklaşımları devam etmektedir. Bunun son halkası ve en önemli ifadesi KKK Önderliği'nin sistematik zehirlenme durumunun, avukatlarının yaptığı basın açıklamasıyla tüm kamuoyuna duyurulmasıdır.

Özgür yaşayabilmenin ne kadar değerli olduğunu anlamamızın ifadesi, elbetteki özgür yaşamın önündeki engellerin daha güçlü sorgulanmasıyla ve gereklerinin yerine getirilmesiyle mümkün olacaktır. Bu mücadeleyi daha fazla sahiplenme ve geliştirilmenin, güçlü bir sorgulama ve gelecek tedbirlerinin alınmasıyla mümkün olduğunu hatırlamak gerekir. Tıpkı bahar aylarının kendi içinde yaşadığı değişimler gibi...

Geleceğimizin özgür mü

yoksa tersi bir durumda mı devam edip etmeyeceğini bu bahara kilitlemiş durumdayız. Gelişen siyasal süreci bu anlamda kaygıyla izliyoruz.

Geçen onca yıllık mücadelenin emek ve değerinin zirveye ulaşacağı bir bahardır bu bahar. Tıpkı doğumlarda olduğu gibi... 9 aylık bekleyiş, sabır, emek ve fedakarlıkların sonucu güzel bir çocukla yaşamın mümkün olması gibi... 9 yıllık İmralı süreci, bizi adım adım özgürlüğe ulaştırmanın mücadelesi, insanüstü direniş ve fedakarlığının adıdır. Özgürlük koşullarının Güneşimizin sağlığına bağlı olduğunu biliyoruz. Bunun güvencesi de elbette ki bizlerin geliştirdiği, bundan sonra da daha fazla geliştirmemiz gereken mücadeledir. Bu mücadeleyi geliştirilmenin emel duygusu da, sevgi duygusudur. 'Seven daha çok çalışır,' mesajını bir süre öncesinden İmralı'dan değerli selamlarla almıştık. Bize düşen bu mesajın, cevabını hak ettiği gibi en güçlü bir biçimde verebilme çabasında olmaktır. Çünkü biliyoruz ki sevgi karşılıklı emek ve çaba ister. Bunun tek tarafı olması kabul görmez. Asıl sevgi, beklentilere cevap vermekle mümkündür. Öfke, sevginin önünde duran engellere duyulur. Bizim öfke duyduğumuz o kadar çok sebebimiz var ki! Bir tek gerekçemiz bize tüm öfkeleri ifade eder. O da Güneşimizin hala İmralı'da bulunması ve şu anda sistematik bir zehirlenmeye tabi tutulmasıdır. Bu gerekçeden daha büyük ne öfke gerekçesi olabilir ki!.. Öfkemizin büyüklüğünü ancak bu durum ifade eder. Yapmamız gereken de bu öfkeyi sahip olduğumuz özgürlük bilincini örgütlenmeye dönüştürmek ve bunun gereklerini yerine getirmektir.

Nurhak Engizek

özgür yaşam diyalogları

Kişi olarak şahsen ben kadının geliştirilmiş 'statü' altında yaşamayı nasıl kendisine yedirdiğine hep şaşırım. Fakat şunu sezdiğimi açıkça itiraf etmeliyim: Kasaplar hayvanı kesime alırken, hayvan aslında kesileceğini fark eder ve tir tir titrer. Kadının erkek karşısındaki duruşu bana hep bu titremeyi hatırlatır. Kadın karşısında titremedikçe erkek rahat olmaz. Egemen olmanın baş koşulu budur. Kasap bir defa keser, o tüm ömrü boyunca keser. İfşa edilmesi gereken gerçek budur. Bunu aşk şarkılarıyla gizlemek aşağılık bir harekettir. Uygarlık altında en değersiz nesne ve kavram aşka dair söylenenlerdir. Bir erkeğin hiç başaramadığı, başarmak istemediği, bir kadına olağanca

doğallığı içinde yaklaşabilme gücüdür. Ben şahsen böylesi bir tavrı gösterebilecek erkeği gerçek kahraman olarak değerlendiririm. Sorun basit zaf, biyolojik cinsiyet farkından doğmuyor. Hiyerarşik devletli toplumun ilk katmanlaşma nesnesi olarak kadını en alta yerleştirmesinden kaynaklanıyor. En derin toplum sorunu olması, toplumda yerleştirilmiş statünün özelliklerinden ileri geliyor. Sosyolojinin çok sınırlı ve geç olarak konuya ilgi duyması kapitalizmin kriz süreciyle ilgilidir.

Her şey açığa çıkarken, kadının olgusunun da kendini git-tikçe tüm yönleriyle göstermesi beklenebilir. Kapitalist sistemin kadınlık olgusuna eklediği baskı sömürü unsurları daha kapsamlı anlaşılmalı gerektirir.

Kadıncılık Kadının Özel Olarak Kişiliksizleştirilmesidir

Kadın adeta sözde en değerli metadır. Hiçbir sistem, kadını bu denli metalaşmaya tabi tutmamıştır. İlk ve ortaçağlarda genel köleliğin bir parçası olarak kadın köleliği, cariyeliğinden sistem açısından bir fark yoktur. Sadece kadına özgü bir kölelik veya metalık bir durum söz konusu değildir. Erkek haremlikler de vardır. Hadımlaş-tırılmış erkekler de vardır. İç oğlanları vardır. Sistemin cinsiyet anlayışında asıl en büyük farkı kapitalizm koyar. Adeta metalaştırılmamış tek organı yoktur. Sözümona bunu edebiyat, roman aracılığıyla sanat sü-sü vererek yapar. Ama bu sanatın temel işlevi sistemin dayatılmaz yükünün çekilmesinde kadının azami pay sahibi kılınmasıdır. Her çalışmaya bir ücret biçilirken, en ağır iş olan

hamilelik, çocuk büyütme, evin her türlü işi ücretsizdir. Erkeğin seks kölesi olmanın da bir ücreti yoktur. Genelevde olan ücret kadar bile birçok özel evde değer kadına gösterilmez.

Evlilik namusu, onuru denilen şey, esasta 'küçük imparatorun' bütün kahırının çekilmesidir. Nasıl ki büyük imparator onuru saydığı devlet mülküne bir şey olduğunda bunu savaş nedeni sayarsa, küçük imparator da onuru saydığı mal olarak kadına bir şey yapılırsa bunu büyük namus meselesi, dolayısıyla kavgaya nedeni sayar. Daha da ilginç olan, kadının ruh olarak tamamen boşaltılması, biçimsel olarak da aşırı kadınsı, süslü, güzel sesli bir 'kafes kuşu' haline getirilmesidir. Ses ve

makyaj düzeni; doğal kadının çok dışında öz kimliğinin ezici biçimde inkarına dayanan, kişiliğini öldüren bir durum arz eder. Kadıncılık kadının özel olarak kişiliksizleştirilmesidir. Bir erkek icadı ve dayatmasıdır. Böyle olduğu halde, sanki kadının doğal duruşu buymuş gibi suçlamaktan geri kalmaz. Tüm reklam, teşhir malzemesi olarak kullanılmasından bizzat sistem sorumlu olduğu halde, bu da kadının doğal özünü yakıştırılır. Kadın onuru kapitalizmle en dip noktasına oturmuştur. Kadının kimliğinde dibe vuran, aynı zamanda komünal toplum değerleridir. Sistemin mantığı hem buna muhtaçtır hem de oldukça becerilidir.

Demokratik Konfederalizm Önderi Abdullah Öcalan

Kurd ji bo Aşitiyê Gotin

Hemû van pirsan, her ku Newroz nêzîk dibû, peyva Hrant Dink a “weke kevokê bisixlet bûyina rewşa giyana min” dianî bîra mirovan.

Ew dawiyê mehek e, ku gotin di cih de be, li ser striyê bû Kurdistan. Roj derbas nedibû ku bi teoriya provokasyonêkî yan jî kompoyê ranebîn. Herkes li gorî xwe jiber Newrozê diket nava hesasiyeteke. Lê di Newrozê de bûyerên ku li bendê bûn nehat jiyandin.

Hin dost û yarên hişyar, di dûrahiyan de dengên xwe bilind dikirin û daxwazên bêdengiyê vedigotin. Ewrên reş yên li ser Amedê bêtir sixletî dida mirovan, roja ku rewşa nediyarî bidawî bibe, bi lezî dihat. Herhal hatina Newrozê mirovan ewqas netirsandibû.

Ji beriya niha yên ku bombe danîbûn li Parka Koşuyolu û qesta laşê zarokan kiribûn, gelo ew kes cardin cejna biharê neguherîn zivistanê? Ji bo pîrozkirina Newrozê, bi sed hezaran mirov suvarî motosikletên bi sê tekerî, traktor, kamyonan, otobusan, yan jî navgîn nedîtine lewma bi pê ketine ser rêyan. Gelo mîrkujan çavên xwe tarî nekin û qesta wan canan nekin?

Gelo mebest nekin ku Newrozê veguherînin roja şînê? Wê çi bûba halê Tirkiyê?

Sala bûrî mîna li Qulpê masûlkirina bûyerên 28 Adarê bi gazên kîmyevî kuştina 14 PKK'yî, îsal jî dîsa li vê derê ji aliyê têkoşerekî sîxûr, kuştina heft hevalê xwe tesadûf e? Hemû van pirsan, her ku Newroz nêzîk dibû, peyva Hrant Dink a “weke kevokê bisixlet bûyina rewşa giyana min” dianî bîra mirov.

Roja beriya Newrozê, dema me di bin barana ku bi şuştina kolanên Amedê ve mijûl dibû de digeriyan, dostê me yê helbestvan û weşanger Lal La-

leş dipirsî: “gelo we Amed ti carî ewqas bêdeng û sixlet bûyî dîtibû?”

Ev yek pîrsekî gelek di cih de bû. Pîrsekî mirov dida hizrandin, divêciqand û dehftî reşbîniyê dikir. Karsazekî înternet kafe-yê ciwan a rihe xwe yê reş jî pîrsa mîna vê kiribû; “tênê demên bûyer biqewim ewqas rojnamevan tî qehwexaneyayê me. Ger sibê li meydana bûyer biqewime, girseyayê ku ewqas bi ernok, carek din li cihê xwe dimîne mamosta?”

Her roja girîng ku ihtîmal hebû derbasî rûpelên dîrokê ya reş bibe nêzîk dibû, em di guftugoyên xwe de dibêjin, “bila êdî Newroz bê şer, bê hengame, bi xiroşa cejna rastîn were pîrozkirin. Bibe cejna çand, hûner, mûsikî û coş tê de bibe desthilat. Eger xeteriya xwîn jê hatina pozê yek însan jî hebe, bila Newroz neyê pîrozkirin. Her cejna ku nayê pîrozkirin jî, wê peyama herî giran ya zîmanê polîtîk dibe ji dinya û alemê re.”

Xweş, di erefatê Newrozê de, di sîteya web de li beramberê peyama pîrozkirinê a Serkana Giştî, mirov fireh bibe baş e, yan bi guman be; ev yek nedihat birîn lê, di vê çaxê ku mêjî ra-

diweste, hêrs revac dibe de, ti garantiya mebestvanên biharê diguherînin zivistanê, ka wê çi bikin tunebû. Herwiha demên ku herkes peşniyarê aşî û aramiyê dike, dikaribû bibe demên ku herî zêde xwîn dirije. Her çi bibe jî yekdesta şidet a rewşa, bi tenê di destê dewletê xuya de jî nîne.

Roja cejnê bi sed hezaran Amedî, meydana dewî ku bi sed hezaran rengan pêk tê, li pêşberê me mîna çarçîkekê wêneyê ye. Cihê qadê ya herî balkêş, ku zarok her sal derdiketin posterê Öcalan lê vedikirin, îsal ku di dema “Konferansa Aşitiyê” de Yaşar Kemal digot, pankarta “Yan Demokrasiya Rastîn yan jî Qet” dixemiland. Di hevbendê vê de jî pankarta bi “Cejna Newroza Lêgervanên Rastî, Dad û Êvînê Pîroz be!” nivîsandî... Li pêşiya vê de jî pankartekî din ya watedar; “Yekitiya Tirkiye ji Yekitiya Kurdistan Derbas Dibe”. Leyla Zana wateya vê pankartê di demê axaftina xwe de wergerandibû di bingeh de. Digot: “Sê rêberê Kurdistan heye. Mam Celal, Kek Mesut û Rêber Apo”. Mam Celal û Kek Mesut, qasî Rêber Apo çepik negirtibe jî, Newroza li Amedê peyama esas derketibû.

Hema hema her kesê ku xalên kontrolê derbas dikir, “reng û reng rengên qedexeyê derdixist û dest bi hejandinê dikir, ev yek jî ji bo polîsan nedibû sedema kêfxweşiyê.

Dema Osman Baydemir derket sahneyê, bi deqeyan çepik girt lê helwesta polîs bû sedem ku axaftina Baydemir nivî de bimîne. Polîsa ku diz deriyên me lêdidin û dikevin malên me, tevî vê yekê jî dizan nabîne; di qada Newrozê de qaşo dizekî girtiye û xwestiye bigre biçavan. Dema polîs ji aliyê girseyê ve lêdan dixwe, pevçûnekê bi kevîr û çu derket.

Dema bûyer belav bû me got qey çanên xeteriyê lêda û ev cejn wê veguhere şînê. Dema Osman Baydemir got, “ez dixwazim hûn sakîn bibin”, di demê kurt de pevçûna biçûk daket, xeteriyekî mezin erzan hat derbaskirin.

Di qada Fuarê de dema dengê Mîkaîl Aslan bilind dibû, me jî rêyekî xwe dibînin û ji qadê xwe dûr dixin, rehjena gel bi nixandina jinekî ve digirin: “Îro Kurd ji aşitiyê re gotin ‘erê’, êdî bila dewlet vê bibîne!”

Irfan Aktan / Şeyhmus Diken

Ji nû ve Vejîn...

4ê Nîsanê; destpêka biharê, destpêka jiyane, heycana nûhûnê, evîna jînbûnê ye. Roja tarîtiyê ji holê radike û bedewiya xwezayî derdixîne holê.

Dîsa bihar e, dîsa roja geşbûna rojê ye. Dîsa dixemile bihara dilê min. Dîsa bihara te li ser dilê me palvedaye.

Kesên ku ji tîrêjên rojê aciz dibin, çiqasî vê ji dîrî mirovahiyê bixin jî, ev dîsa dilan bi germahiya xwe germ bike û bi şewqa xwe ronî bike.

Di jiyane de tişta herî xweş ma ne azadiye? Ma di nava bi sedan şeran de hêviya azadiyê û jiyana azad ne veşartiyê? Azadî di dilê mirovan de weke ronahiya heviyê ye. Azadî tiştek wisa ye ku ti sinoran nas nake û sinoran jî qebûl nake. Azadî tiştek wisa nîne ku ji mirov re bê dayîn; divê ji bo wê tim û dayîm di nava lêge-

rîn û têkoşinekê de be. Ji bo azadî û jiyana azad gelek bedel hatin dayîn û wê bîr dayîn jî, lê divê ji bo têkoşina azadiyê ti caran şert û dem neyên dayîn. Ji bo jiyana azad divê tim hewldan û lêgerîn hebe. Ji ber ku jiyana mirov tim bi lêgerîn û têkoşinê derbas dibe.

Ji bo jiyane bi nîrx me jî pir bedel dan û emê hîn jî bidin. Em ti car bê hêvî nemînin; ji ber ku tîna rojê germahiya xwe li ser me nebir. Tim bi tîrêjên xwe dilên me û hêviyên me germ kir. Ji ber ku tiştek fêrî me kir; hêvî ji serkeftinê qîmettir e.

Roja me, me fêrî sebrê kir. Lê niha êrişên li hemberî roja me tînin kirin, sinoran derdixîne pêşberê sebra me. Ji ber ku sedema jiyana me serokatiya me ye. Em bi tîrêjên wî dijîn û em bi tîrêjên wî germ dibin, hêvî

dikin û sebrî dikin.

Dibe ku di rojên pêşiya me de pêşketinên pir cûdatir rû bidin. Lê divê em ji her demê zêdetir, vê demê li dora roja xwe kom bibin û ewrên ber bi roja me ve tînin belav bikin. Ji ber ku roja me hêviya azadiya me ye, daxwaza evîna me ya welatê me ye. Ji ber ku Rêber APO kedeke pîr mezîni ji bo azadiya me da û divê em jî xwedî li vê kedê derkevin û ji her demê zêdetir di vê demê de em ji Rêberê azadiya xwe re bibin bersiv. Ji ber roja me em fêrî tiştekî kiriye, li himberî zîlm, neheqî û zordariyê ti carî bêdeng nemînin û divê vê demê em jî li himberî êrişên ku li ser roja me û rêxistina me tînin pêşxistin weke gel û weke kesên azadixwez bêdeng nemînin.

Di demê wî ku tevahiya hêzên komploger li ser tînebûna gelê Kurd dixebitin, divê em di nava têkoşinê pîr alî de bin. Û bersiva herî xurt ku em bidin wan hêzan jî ji her demê zêdetir xwedî nîrxên xwe

û gerîlayên xwe derkevin. Ji ber ku me wisa naskir jiyana û divê em bi tekoşin û xebatên xwe yên pêşxistî xwedî li doz û azadiya xwe derkevin.

Divê em îsal ji her demê zêdetir bibin evîndarê azadiyê û ji her demê zêdetir ji welatê xwe û gelê xwe hez bikin. Bi tenê wiha em dikarin bersivê bidin hêzên xwîndar. Divê ciwanên Kurd û jinên Kurd ji her demê vê demê li dora rêxistin û rêberê xwe bin. Û xebatên xwe jî ji her demê zêdetir di vê demê de xurt bikin. Ji ber ku hebûn û tînebûna Rêberê me, rêxistina me hebûn û tînebûna ciwan û jinên me ne.

Divê em rojbûyina Rêberê xwe îsal weke rojbûyînek ji nû ve dayîk bûnê pîroz bikin. Ji ber ku em îsal carek din ji nû ve dayîk dibin. Divê her jinek îsal di her salên din zêdetir di nava têkoşinê de be ji bo azadiya xwe.

Me meha Adarê li dû xwe hişt. Mehek bi çalakî û xwepêşandan derbas bû. Mehek ku

Hêvîdar Munzur

hebûn û tînebûna me tê de dihat nîqaş kirin me li dû xwe hişt û em ketin mehek nû. Jin û keçên Kurd îsal ji her salê zêdetir, di rêza çalakiyan de rengê xwe nîşan da û li pêşiyê cihê xwe girt. Ji ber ku di meha Adara îsal bi rewşa tendûristiya Rêberê xwe yê azadiyê destpêkirin. Ji bona vê yekê tendûristiya Rêberê azadiya jinan mora xwe çalakiyên wan yên 8'ê Adarê jî da. 8'ê Adara îsal bû 8'ê Adara Rêber APO. Lê divê em îsal her salê zêdetir bi hev re li himberî wan êrişan bisekinin.

Bi hêviya tîrêjên rojên xweş û geş ez rojbûna Rêberê Azadiya xwe jî pîroz dikim.

Dîlbera Wekîl

Apê me Serok

Tu rindî bilindî
Pêşîkarî îlimdarê Kurd î
Aqlê serê te tacê zeran e
Metla ba te, welat azad

kirine
Navê te di her dilekî de gul e
Çawa xwîn di nav dila de
dixwul xwule
Her şixuletekî te ji bo me
milet e.

Fikra te tenê ji bo welat e
Tu şer dikî li çiya û baniya
Şemal didî mîna Hîva şeva
Tu bûyî lehengê binê behra
Ji dijminan re dikolî qebra
Tu bûyî himdarê
Teşkîl darê me
Dilê teyê zela
Qet hêsan nabe

Te Kurdê dinyayê hisar kiriye
Derî û dergîye azad bûne

Li berwan vekiriye
Kurd şer dikin
Bi merxasî
Welatê xwe

Nadin tu kesî
Şerê Kurda
Şerê heqî ye
Ji bo azad bûna
Bextewariyê ye

Serokê me Evdila Ocalan e
Afat û Egidê me Kurdane
Em dixwazin şuxlê te açik be
Kurdistana şêrîn bîndest,
azad be

Gula sosinên Adarê
Li ber piyê te vebe
Evdila Ocalan
Cejna te ya Newrozê
Binbarek û pîroz be

wê demê sermiyanê wê Hesên, birayê wê Kinyas, dû xwişkên wê Temam û Şemam, xalê wê Yakub û Teyfur, tiyê wê Ehmed, Gûlîstana Mecît, keça xalê wê Felek û Xanima Tîmur, keça Apê wê Îlmura Tîmur, wekî din pismamên wê Hemîd û Mecîd di nav komê de cih girtine. Hinek ji wan hin jî saxin, hinek jî çûne ber rehma xwedê. Di radyoya Êrîvanê de hîn jî stranên wan cih digirin.

Di hundirê “Koma Kurdistan” de beşa folklor, şano, mûsikî û beşên din hebûye. Di sala 1974’ê de Koma Kurdistan xelata yekemîniyê girtiye. Bi girtina xelatê dewletê wan ji bo turneyê şandiye Rusyayê.

Dîlbera Wekîl a dengbêj, dema gotina kilam de hîsên xwe wiha tîne ziman: “Piştî malbata me ji Bakurê Kurdistanê koçber bûye û hatiye Ermenîstanê û vir ve, em bi hestên xeribiyê mezin bûne. Ji dûrketina welat, ji dûrbûna xaka xwe hestên kur li mirov dide jiyandin. Her çend em dûrî welat bûn jî, me kilamên kevin digotin. Ev yek jî dibû sedem ku her tim hestên xeribiyê bijîn. Dema min jî stran digotin, bi hestên dûrbûnê, welat, hesreta cih û warên bab û kalên min dihatin bîra min. Di heman demê de bêriyên welat tînim ser ziman. Niha jî bêriyên welat min bandor dike. Lê qasî ez bêriya welat dikim, qasî wê ez bêriya serokê xwe dikim. Daxwaza min a herî mezin dîtina welat û Rêber APO ye. Çi dibe bila bibe, ez her tim hesreta welat dikişînim. Bi bêriyên wan li ser linga disekinim û xebatên xwe dikim.”

Dîlbera Wekîl li kêleka dengbêjî û xebatên folklorê, helbestan ji dinivîsîne. Bi nasîna têkoşîna azadiyê di sala 1992 re dest bi nivîsandina helbestan kiriye. Nasîna wê bi tekoşîna azadiyê re bûye sedem ku weke jinekî bibe xwedî vînekî hêzdar. Helbestên wê jî pîranî li ser welat û Rêber APO ne.

Wekîl, ti caran zevaca xwe li pêşiya kar û xebatên xwe nekiriye asteng. Hem zilamê wê, xezûrê wê û hem jî xesûya wê pir jê re bûne alîkar ku wê stranên bêje û kar û xebatên xwe yê folklorê berdewam bike. Ev yek ji bona jinekî xalekî pir girîng dibîne. Girîngiya wê wiha tîne ziman: “Ji ber ku jin di nav civaka me de her tim hatiye çewisandin û ti rê li pêşiya wê nayê vekirin. Lê li vê derê an go di nav malbata me de hinekî baştir e. Ji bona me alîkarî tê dayîn. Heta piştî ez zewicim jî, bi xezûrê xwe re diçûm dawetan û min di dawetan de stran digotin. Xezûrê min li dawetê ji min re digot, biçe mîkrofonê hilde û stranên bêje. Wê demê ez pir kêfxweş dibûm.”

Di xala hûnerê de Ermenîstan xwedî cihêkî girîng e. Li wê derê gelek tişt pir bi zehmet e. Di vê demê de mirov li gorî ku dixwaze nikare pêş bikeve. Hûnermend Wekîl dibêje, di dema

Sovyetê de ne wisa bûye. Rê û derfetên pêşketinê pir bûye. Lê piştî Sovyet hilweşiyaye û şûn ve pir zehmet bûye. Ev yek li ser pêşketina hûner jî bandora xwe çêkiriye. Çi jin be çi zilam be mercên jiyane yê bi zehmet re rû bi rû dimînin. Dîlbera Wekîl jî dixwaze gelek karan bike lê derfetên aborî li pêşiya wê dibin asteng. Her wiha Wekîl di derbarê wê xalê de dibêje; “dema mirov ji welatê xwe dûr be, astengiyên jiyane jî zêde dibin.”

Ji bo pêşxistina hûnerê ew gelek hewl daye. Di nav malbatê de jî keçekî wê kilaman dibêje û sazê lê dixê, keça wê a din jî hem di folklorê de xwedî ezmûne û heman demê kar û xebatên rojnamevanî yê dike. Lê ji bo pêşxistina van hûneran derfet li Ermenîstanê tune ye.

Ji bo pêşerojê projeyên wê hene. Di demê pêş de dixwaze ew lîskên folklorê ku hene fêrî zarokên Kurd bike. Ez naxwazim van ezmûnan bi xwe re bibim gorê. Li aliyên din helbestên xwe yê ku hene, dixwaze mîna pirtûkekî biçûk derxîne. Û heman demê stranên wê yê heyî, hewl dide ku bi stranên nû kasetekî derxîne.

Yek ji helbestên wê yê ku li ser Rêberê Koma Komalên Kurdistan Abdullah Öcalan û welat nivîsandî, xwest bi xwendevanên xwe re par ve bike.

Kurdistan

Kurdistan tû di dilê min de
zêh delalî
Ez aşiqê te me tû qudumê min î
Tu di şeran de kal buyî dijminên
te pir bûn

Kurdê dinyayê tamam şiyar bûn
Kurdîstan bona min emre
Rihê min şev roj li wê digere
Ez hazirim ji bona we ruhê xwe
fedakim

Ala sê rengîn her tim bilind kim
Ez bo Kurdistanê bengîn serxweşim
Ji derde welatê xwe bet hal
nexweşim

Mirovê bê welat rinde bimrê
Ne ku hewata dinyaye bigere
Ez ji bo welatê xwe dinalim dikalim
Kurdistan tuyî ronîya çavê min
Ne axire ji te gelek hez dikim
Weke dilopa şîrê dayika xwe
Te hez dikim Kurdistan
Bo te didim rih û can
Rast e dijminên te pir in
Lê bi Kurda nikarin
Gelê Kurdê dinyayê ye
Hûn tamam yek bûn
Der dû kulê xwe hin gişkî

jibîr bikin
Kurdistana şêrîn tû west
jibîr nekin
Ji bin dest ê dijmin ewê xelas kin.

Dîlbera Wekîl, di sala 1957’ê de li Ermenîstanê, gundê Dêrxirabê ji dayîk bûye. Bi xwe ji bajarê Wanê hatine vê derê. Gundê ku lê mezin bûye, niştcihên wê tevahî jî Kurd bûne. Ji ber vê yekê wê dema çavên xwe vekiriye, xwe di nav çand û dewlemendiya hûner de dîtîye. Hûnera Kurdan mîna her cihî li nav Kurdên Ermenîstanê de jî her hebûye, wan jî bi vî awayî mezin bûne. Dema wê, dewlemendiya hûner, stran, dengbêjî, reqas û xalên din dîtîye, mîna tevahî ciwanên Kurd di van salan de jê re bûye mereq. Bi vî awayî xwestiye bibe stranbêj û hunermendekî jin. Wekî her zarokêkî, wê jî di zarokatiya xwe de kilam gotiye, lê bi fermî di 13’de saliya xwe de dest bi gotina stranên kiriye.

Gava dengê hunermendên jin ên girîng, mîna Sîzîka Simo, Fatîma Îsa, Sebîra Îsmail, Zadinê Şekîr di radyoya Êrîvanê de û di heman demê de stranên Meryem Xan û Eyşe Şan di radyoya Îranê de guhdar kiriye û pir kêfxweş bûye ku jinên Kurd wekî hunermendan stranên dibêjin. Piştî guhdar kirina

dengbêjên jin, wê jî biryar daye ku bibe stranbêj û hunermendekî. Li kêleka van, tiştên ku bûye sedem ku her tim bala xwe bide ser hûner ew bûye ku di malbata wê de jî têkildarî ji bo hûnermendiyê hebûye. Ji bab û dapîra xwe gelek kilam hîn bûye.

Di malbata wê de dîroka hunermendiyê jî berê ve hebûye. Çend merivên wê yê dengbêj û çengî hebûne. Keda wan a di nav hûner û pêşxistina hûner de li ser wê bandorekî mezin daye çêkirin. Lê herî zêde bavê wê jê re bûye alîkar. Ji bavê xwe fêrî hûner û welatparêzî bûye. Dapîra we Çîla Huto wan fêrî stiranên kevin kiriye, bavê wê jî fêrî lîstikên folklorê...

Stranên ku di radyoya Êrîvanê de dibêjin ji çil heb zêdetir in. Koma wan ya bi navê “Kurdistan”, ji bilî kar û xebatên xwe, di radyoya Êrîvanê de jî stran dibêjin. Gelek stranên ku di radyoyê de gotine, wê û xwişka xwe nivîsandine.

Koma wan ya bi navê “Kurdistan” sala 1974’ê hatiye damezirandin. Wekî koma malbatê hatiye nasîn. Jiber ku tevahî endamên komê, xizim û kes û karên hev bûn. Di hundirê komê de

Panela "Têkoşîna li Dijî Şîdetê"

Jinên Kurd yê n bajarê Arnhem'ê girêdayê Holandayê, di 18'ê Adarê de di bin dirûşmeya "Ji Tundiya Hundirê Malê re Na!", "Em bi Hev re Malbatê Demokratîk Biafirînin" de panelê li dar xistin.

Komala Jinan ku ev sê sale Li bajarê Arnhem'ê di derbarê pirsgerêkên jinê de xebat bi rêve dibe, xebatekî din bi ser ve kir. Jinên ku di mîhvêra têkoşîna li dijî Hundirê Malê de xebata projeyekî bi rê ve dibin, ya yekemîn bi xebata panelekî ve pêk anîn. Ji civînê re hebûna têkilbûnekî mezin bal kişand.

Psîkolog Işık IŞCAN, Sosyolog Metin AYÇIÇEK û yek ji Rêveberiya Weqfa Jinên Amsterdamê Muazzez KAYA ku di şaxên xwe de pispor in, tevî panelê bûn.

Panela ku ji du beşan pêk hat, di beşa yekemîn de pênasîna girêdana şîdetê bi sistem û kesan, di avahiya malbatê de sedemên şîdetê ku derdikeve holê û di derbarê rê û rêbazên têkoşîna ji holê rakirina şîdetê de pêdandinên

zanistî kirin.

Di beşa duyemîn de jî zêdetir pirsên ku beşdarvanan ji panelistan re kirin cih hat dayin û nêrînên wan hatin girtin. Bi awayekî azad û bê ku sînor binasin dîtin û nêrînên jinan bal dikişand, bi taybetî dema beşdarvanên zîlam nêrînên xwe dianîn zimên, zêdetir ji jiyandê xwe mînakên didan. Her kesên ku tevî dibûn, bi sistematîk jehr dana Rêberê KKK Birêz Ocalan şermezar kirin û hemû awayên tundiyê li hember rawestana sekn û nêrînên Birêz Ocalan anîn ziman û gotin; "Azadiya wê azadiya me ye jî".

Di dawîya panelê de jî li ser giringiya têkoşîna li dijî şîdetê ku li Ewropa her roja ku derbas dibe zêde dibe û pêwîstiya rêxistinkirin tevayî jin û civak bal hat kişandin.

Navenda Nûçeyan

Giliya 'Hewiyê Ser Min de Tîne'

Li Amedê jinekê bi boneya hevserê wî de ser wê de hewiyê tîne serî li Dozgeriya Komarê ya Amedê da.

Li Amedê jinek bi navê Kıymet A. (54) li ser daxwaza hevserê wê ya anîna jinek din

serî li Dozgeriya Komarê ya Amedê da. Kıymet A. diyar kir ku mêrê wê dixwaze di ser wê de hewiyê bîne û ji bo vê yekê wê bi mirinê tehdît dike.

Kıymet A. di gîlînameya xwe de diyar dike ku hevserê wê Zulfikar A. 3 meh berî niha bi nepenî mala wan a lê dirûnên firotiyê û bi vî pereyê di ser wê de hewiyê tîne. Kıymet A. destnîşan kir ku mêrê bi pereyê hildayî li Hatayê bi cih

bûye û dema bi telefonê lêgeriyaye jî gefa mirinê lê hatiye kirin. Kıymet A. daxuyand ku ji ber mala wan jê hatiye standin bi zarokê xwe yê nîvîşkan ve li ber derî maye.

DİHA

Hemû Hewldana Me li Welatekî Azad ji bo Afirandina Mirovê Azad e

Pirsgerêka jinê weke mijareke civakî xuya dike, lê mijareke siyasî ye ku bandor li gelek mijarên siyasî kiriye û ji wan bandor girtiye. Mîna mijara ol, mijara jinê jî mijareke pir tevlihev e. Dikare were gotin ku mijara ol û jinê, di civaka sosyalîst de jî nehatiye çareser kirin. Herwiha mirov nikare tenê bi nixandinekê van pirsgerêkan deyne holê. Lê mîna her mijarê, tevgerêke şoreşger dikare di vê mijarê de jî hinek tiştan bibêje. Teqez ê raveyek û perspektîfêke wê hebe.

Nêzikariyêke dijmin û bizavên bûrjûwayên piçûk jî li pirsgerêka ol û jinê heye. Herwiha em dixwazin van nêzikariyên dijmin û wan bizavên bûrjûwayên piçûk ên oportunist derêxin holê, herwiha nêzikariyên partiyê pêş bixin. Mijara ol hişmendiyeke dîroki ya sift pêdivî dike. Di heman demê de nêzikariyêke li felsefeyê û sosyalîzma zanistî jî pêdivî dike. Dema mijareke serbest be, her kes dikare tiştêkî bibêje. Lê pêwîste neyê jîbîrkirin ku ev mijar herî bêtir ji aliyê dişoreşgeriyê ve tê bikaranîn. Şoreşgeran derbarê vê mijarê de gelek hindik rast go-

tine û kirine. Ji ber vê yekê em ê vî derbarî de, bi pirsiyarî tevbigerin. Em dibêjin ku pêwîste ji bo serkeftina şoreşê, bi baldarî nêzikî her du mijaran bibin. Pêwîste em bi wêrekî û şeweyekî şoreşgerî, van her du mijaran bigirin dest. Pêwîste em weke xwediyê nêzikariyê nûker û afirîner, bigihîjin encamên ku şoreşa me jê sîd bigire.

Şoreşger bi wêrekî nêzikî pirsgerêkan dibin. Bi zanistî nêzik dibin. Em jî hewl didin ku wiha nêzik bibin. Bandora van her du mijaran li ser gelê Kurd û gelên Rojhilata navîn, bi giranî heye. Koletiya jinê û bikaranîna ol a di mijokatiya çîmî û xizmeta çewsandina civakî de, pir bi hêz e. Pirsgerêkên ku di van herdu mijaran de em li rastî wan hatin û rêyên çareseriyê ku me dane pêş, di şoreşgerbûna me û pêşketina PKK de hîkarîker bûye.

Di şoreşa gelên Rojhilata-Navîn de, çareseriyê baş ku dê ji bo van her du pirsgerêkan bête kirin, dê li ser pêşketina şoreşê bandoreke mezin bike. Herwiha çareserî, tenê ne ji aliyê berjewendiyên gelekî yê jiyandê ve, aliyê wê yê

ternasyonalîst jî bi karakterekî giran e. Dema nêzikî van mijaran bibin, pêwîste ji aliyê prestîjê takekesî ve bi şeweya "ez ê bibim çî, xwediyê min, malbata min, jinên min" nêzik nebin. Berovajî wê, pêwîste bersiva pirsên "ev xweda çibûn, kîbûn, çima derketin holê, çî bi serê ola me hat, malbat çibû, ev malbat çî temsîl dike, em ji kûderê hatin kûderê" bête dayin.

Ev pirsgerêk li qasî dîroka mirovatiyê kevn e û pê re dest pê kiriye. Dema partiya me hewl dide ku li welatê me sazîyeke nû ava bike, dixwaze ku destpêkekê bi van pirsgerêkên li qasî dîroka mirovatiyê kevn jî bike. Bi derketineke rast em dixwazin mirovê bihêz biafirînin. Derbarê pirsgerêka jinê de, me berê jî hinek nixandî kirin. Li vira em vê yekê sîdewar dibînin ku carekî din em li ser van nixandînan biaxivin. Dahûrandinên jinê, li metropolên emperyalîst û li welatên sosyalîst, hê jî dibin xaleke derketina tevgerên siyasî yê girîng. Di tevgerên çepê nû, aşî û keskan de jî, pirsgerêka jinê cihekî girîng digire. Bi heman rengî di vê astê yan jî asteke din de, li

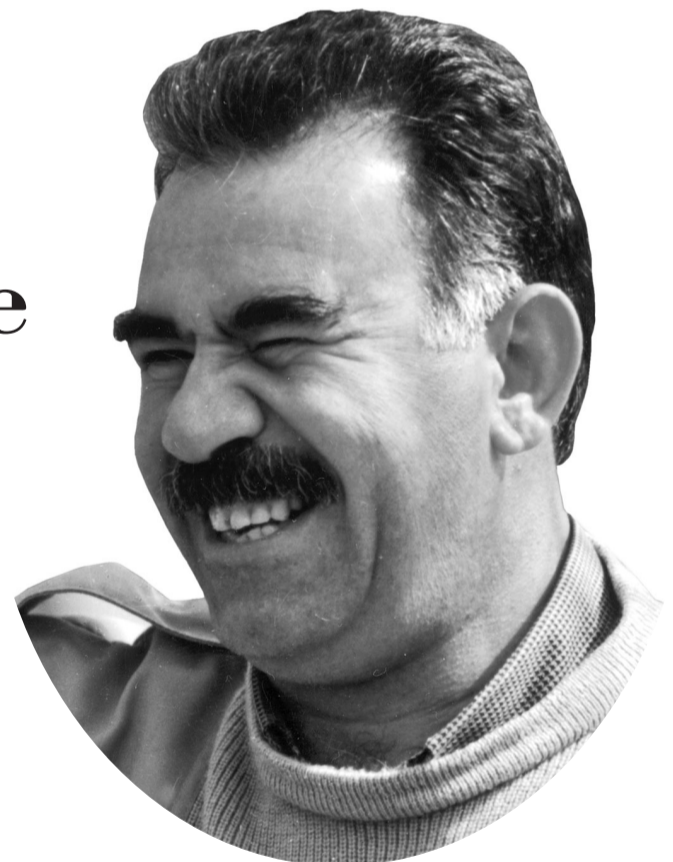
welatên sosyalîst jî giraniya xwe nîşan dide. Di nava civaka mîna ya me mêtîngêh, bîndest û paşve mayî de, dê hê bêtir bandora xwe nîşan bide û bibe pirsgerêkeke girîng a şoreşê. Herwiha ji aliyê civaka Kurdistanê ve gelemşê, hê bêtir tevlihev e, ewqasî jî aliyên wê yê siyasî hene.

Ji ber tevlihevî û girtîbûna pirsgerêkê, digel ku gelek hêz bi nêrînên sosyalîzmê ketine rê jî, hewl didin ku bi awayek ketûber pirsgerêkê bigirin dest an jî serguhê xwe re bavêjin. Teqez ev nêzikariyên çewt in. Ne em nêzikariyên feodalîzmê yê vala, ne jî nêzikariyên di bin bandora feodalîzmê de ku dibêjin "em qet dest nedine" dipejirînin. Tam di vê xalê

de, ya ku ez bi girîngî dixwazim bi we bidim zanîn, bi rastî jî şaşiyên cidî hene û kesatî bi rêjeyê bilind di vê xalê de hatine lêxistin. Dema ez hewl didim ku di pratîka xwe de nêzikî wê pirsgerêkê bibim, ez bawer dikim ku di şoreşgerbûna min de, bandoreke wê ya mezin heye. Sedema ku em hemû jî nagihîjin dahûrîneke bihêz, neçareseriyê me ya li hember pirsgerêka jinê ye. Li wira şaşiyek heye. Ji ber ku hûn tîk diçin, hûn nikarin bigihîjin kesatiyêke siyasî.

Rêberê Koma Komalên Kurdistanê
Abdullah ÖCALAN

Werger: Jîr DILOVAN

"Öcalan Wordt Vergiftigd!"

Alle Koerden in Rep en Roer!

Voor het onderzoek van De heer Öcalan is een plukje van zijn haar gebruikt. Na het onderzoek is het door zijn advocaten bekend gemaakt dat hij vergiftigd is. Sinds deze bekendmaking heerst er onrust onder de Koerdische bevolking.

De advocaten hebben, nadat laboranten drie maanden onderzoek in het laboratorium hebben verricht, voor het eerst deze bekendmaking openbaar gemaakt. Advocaat Mahmut Şakar heeft verklaard dat uit het laboratorium onderzoek op de haarmonsters van Öcalan aangetoond kan worden dat er een te hoog percentage van de elementen strontium en chroom in zijn lichaam aanwezig is. Dit kan langzamerhand de dood tot gevolg hebben. Het chroom dat via het eten en drinken binnen het lichaam van Öcalan treedt zorgt voor onder andere een zwak afweersysteem, maagklachten, nierklachten, ademhalingsproblemen en longkanker. Volgens advocaat İrfan Dündar moeten de onderzoeksresultaten worden nagetrokken door een delegatie van onafhankelijke en internationale deskundigen. Ook heeft hij laten weten dat Öcalan onder betere gezondheidsvoorwaarden vastgehouden moet worden. "Het eiland waar de Koerdische leider gevangen wordt gehouden is een omgeving die gevoelig is voor ziektes, ook heeft Öcalan al acht jaar lang geen normale luchtisolatie", aldus Dündar. Volgens Dündar heeft Öcalan de laatste tijd ernstige gezondheidsklachten, maar de doktoren hebben vooral oppervlakkige onderzoeken uitgevoerd, zoals het meten van de bloeddruk, lichaamsgewicht controleren en koorts opmeten.

"Ondanks vele noodoproepen aan nationale en internationale gezondheidsorganisaties, hebben zij geen verantwoording genomen om verder onderzoek in te stellen. Öcalan heeft onder andere ademhalingsproblemen en slapeloze nachten, maar de laatste tijd heeft hij enorme jeuk verspreid over zijn lichaam. Ook heeft Öcalan een bult op zijn hoofd en hij moet met spoed geopereerd worden", aldus Dündar.

Volgens Dündar is de Turkse regering verantwoordelijk voor de gevolgen van gezondheidsklachten van de Koerdische leider Öcalan. Dündar pleit voor een zo snel mogelijk delegatie van onafhankelijke internationale gezondheidsdeskundigen om verder onderzoek uit te voeren. De Turkse regering heeft als reactie op de persconferentie verklaard dat zij een commissie van doktoren naar het eiland hebben gestuurd, iets wat de advocaten van Öcalan niet geaccepteerd hebben.

De advocaat van de leider van de Koerdische bevolking, Guilano Pisapia heeft tijdens de persconferentie vier eisen naar voren gebracht, namelijk het opstellen van een internationaal wetenschappelijk rapport, het testen van het eten wat Öcalan krijgt, het onderzoeken van de aanwezigheid van chroom en strontium in het lichaam van Öcalan en de Turkse overheid die op gezondheidsgebied haar verantwoording moet nemen. Ook heeft hij bekend gemaakt dat de naam van Öcalan tijdens het laboratorium onderzoek niet naar voren is gebracht. De laborant wist niet aan wie de haarmonsters toebehoorden.

De haarmonsters zijn onderzocht

door de toxicoloog Pascal Kintz van het gerechtelijk geneeskundig instituut in Straatsburg. De wereldberoemde toxicoloog heeft verklaard dat de eigenaar van het onderzochte haarmonster vergiftigd wordt. Kintz, die ook haarmonsters van de inmiddels overleden Franse keizer Napoleon Bonaparte heeft onderzocht, heeft gezegd dat hij door chronische vergiftiging is overleden. Hij deed zijn onderzoek op basis van zes haren van de leider Öcalan. Hij vond in deze monsters sporen van 32 elementen. Van twee van deze elementen, strontium en chroom, werden extreem hoge concentraties aangetroffen, tot bijna zeven keer zo hoog. De dokter, die niet veel kennis heeft op het gebied van strontium in het menselijk lichaam heeft dringend verzocht tot diepgaand onderzoek. "Bij extreem grote concentraties kan het kanker en andere ziektes veroorzaken als gevolg van beschadigingen aan het genetisch materiaal in cellen", aldus Kintz. "Het haarmonster wat ik heb onderzocht behoort tot iemand die vergiftigd is", aldus Kintz.

Het rapport van Kintz is later in het laboratorium van de faculteit geneeskunde in Rome door deskundigen

geanalyseerd. Ook is de analyse van Kintz in Oslo door laboratorium onderzoek bevestigd.

Protesten houden niet op!

Na de persconferentie die gegeven is door de advocaten van de leider van de KKK (Koma Komalên Kurdistan) in Rome, komt de Koerdische bevolking steeds meer in opstand. Koerden houden persconferenties, bezetten gebouwen van de Verenigde Naties en verscheidene tv-zenders, zodat er onmiddellijk een onafhankelijke internationale delegatie van wetenschappelijke deskundigen naar Imrali wordt gestuurd, om een diepgaand onderzoek uit te voeren naar de gezondheid van Öcalan. Vooral Koerdische vrouwen en jongeren zijn in opstand en gaan op democratische wijze door met de protesten.

Het Turkse leger voert extra druk uit op de Koerdische bevolking in de steden, maar ze voeren ook militaire operaties uit in de Koerdische gebergten. Enkele leden van de DTP (Demokratik Toplum Partisi), een democratische volkspartij in Turkije, zijn aangehouden waaronder velen ook voorgeleid worden.

Wat is strontium?

Strontium is een radioactieve stof met een halveringstijd van 28 jaar. Het kan gezondheidsproblemen veroorzaken, omdat het in botten calcium vervangt. Strontium reageert in zuivere vorm heftig met water en zuurstof. In het menselijk lichaam wordt strontium geabsorbeerd alsof het calcium is. Hierdoor kunnen verschillende vormen van kanker en allerlei botziekten ontstaan. Door het inademen van lucht of stof, het eten van voedsel, het drinken van water of via contact met grond die strontium bevat, kunnen mensen aan kleine hoeveelheden radioactief strontium blootgesteld worden. Mensen lopen de grootste kans om met strontium in aanraking te komen via het voedsel of het drinkwater. Strontiumconcentraties in het voedsel dragen bij aan de concentraties strontium in het menselijk lichaam. Voedselproducten die aanzienlijk hoge hoeveelheden strontium bevatten, zijn granen, bladgroenten en melkproducten.

De opname van strontium is voor de meeste mensen laag. Het enige strontiummengsel dat, zelfs in kleine hoeveelheden, als een gevaar gezien wordt voor de menselijke gezondheid, is strontiumchromaat. Dit komt voornamelijk door het giftige chroom dat hierin zit. Het is bekend dat strontiumchromaat longkanker veroorzaakt.

Ben stranlara aşık bir insanım. En başta kendim için sevip söylüyordum. Fakat sonra farkına vardım ki söylediğim stranlarla insanları etrafımda topluyorum ve onları mutlu ediyorum. Bu çok güzel bir duygu.

Derin bir vadinin boyu, yumuşak bir rüzgar ezgisi, kadifemsi bir yayla ve morumsu bir şarkıdır Çopi. Almanya'nın Mannheim kentinde Newroz dolayısıyla bir konser verdi. Çopi şarkı bahçesinden çıktıktan sonra kendisine ulaşır röportaj istemimizi ilettik. Çok yorgun olmasına rağmen, bizi kırmayarak sorularımızı cevapladı. Yaptığımız sohbeti sizlerle de paylaşmak istedik.

• **Çopi kimdir?**

Çopi kim midir? Herşeyden önce bir Kürt kızdır. 23 yaşındayım. Kerkük şehrinde doğdum. Dört yaşında Kürdistan'dan ayrıldım. 5 yaşında Hollanda'ya geldim. 5 yaş ve sonrası hep Hollanda'da yaşadım. Şimdiye kadar iki albümüm çıktı. Birinci albümümün adı "Çit Naw Binê" yani "Adını Ne Koyayım"dır. İkinci albüm ise birinci albümüme cevap niteliğindedir. "Nawit Denê Jîno" "Adını Jîno Koyuyorum".

• **Kürtçenin Sorani lehçesinde "Çopi"nin anlamı nedir? Çünkü birçok insan yabancı bir isimmiş gibi algılıyor.**

"Halay başını çeken" anlamına geliyor. Yani halayı yönlendiren. Soranice de Serçopi diyorlar.

• **Müzik sanatı üzerine herhangi bir akademik eğitim aldınız mı?**

İki yıl müzik üzerine eğitim gördüm. "Kursiyê Minalan, Koma Berxwedan, Koma Gelêrî" gruplarında iyi bir eğitim aldım ve tecrübe kazandım. Her zaman Kürt kurumlarında çalıştım ve müzik eğiti-

Tenha Bir Irmağın Sesi

ÇOPİ

mimi de bu kurumlardan aldım. Tabii ki okulda da dört yıl müzik üzerine ders aldım. Anonim müzik derslerim iyiydi. Daha sonra adım adım soloya doğru yol aldım.

• **Bugünkü konserde söylediğiniz şarkıları dinledim. Çoğunlukla anonim şarkılar söylediniz. Kürt anonim şarkıları mirasını, sesinize yansıttığınız anlaşılıyor.**

Eğitimimde anne ve babamın emeği çok büyüktür. Onlara çok ama çok teşekkür ediyorum. Ana dilimiz Kürtçeyi unutmamamız ve ilerletmemiz için çok çaba sarfettiler. Evimizde Kürt kültürü ve mirası çok önem taşıyor. Kürt dili ve kültürüyle büyümemiz için çok emek verdiler. Ailem Kürt severdi. Kürtçüydü ve bizi de bu kültürle büyüttü. Ben kalabalığı çok seviyorum. İnsanların içine girip, onlarla iletişim geliştiren biriyim. Yalnızlığı sevmiyorum. Dost ve arkadaşlarımı çok seviyorum. Bu benim Kürtlük bilincimde önemli bir rol oynadı.

• **En başta Koma Berxwedan da mı müzik çalışmalarınıza başladınız?**

Evet, başta orada başladım. Cevat Mervani var orada. Bana sürekli derdi ki "Sen solo söylemelisin. Ben seni meşhur edeceğim." Solo söylemem için çok ısrar ediyordu. Urye Ehmed Hoca vardı. Benim hocamdı O. Onların bende çok emekleri var. Koma Berxwedan'da çalışmaya başladığımda henüz 16 yaşındaydım. Medya TV'deki "Şaneşin" programında şarkı söyleyerek ilk defa halkın karşısına çıktım.

• **İnsanın duygularını bir biçimiyle ifade etmenin birçok sebebi vardır. Sizin duygularınızı stranlarla ifade etmeniz sebebi neydi?**

Ben stranlara aşık bir insanım. En başta kendim için sevip söylüyordum. Fakat sonra farkına vardım ki söylediğim stranlarla insanları etrafımda topluyorum ve onları mutlu ediyorum. Bu çok güzel bir duygu. İşte bundan dolayıdır ki ben stranları büyük bir ruhla söylüyorum. Artık sadece kendim için değil, halkım için de söylüyorum. Halkın bundan duyduğu mutluluk da bana esin kaynağı oluyor. Şarkıların daha iyi ve içten söylenmesi için bana büyük bir güç veriyor. Kürtçenin her dört lehçesinde ve İngilizce şarkılar söylüyorum. Tüm ezgilerden şarkı söylüyorum ve söylemek de istiyorum.

• **Kadın ve kadın özgürlüğü çokça tartışılıyor. Bu konu hakkındaki düşüncelerinizi de öğrenmek istiyoruz. Çünkü güçlü eserlerin yaratılması ve özgürlük önemli. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?**

Kadın özgürlüğü, kadının kendisine bağlıdır. Nasıl? Şöyle eğer kadın özünde özgürse her şeyi yapabilir ve her işte başarılı olabilir. Kadının 'bu işi yapamam' demesi çok ayıp bir şey. Kadının kendisi mücadele etmeli. Hollandalıların bir atasözü var, diyor ki: "Hayır. Hep var, ama sen ondan bir evet çıkarabilirsin" Ondandır dolayı da yaşamda 'hayır' hep olmalı, ama evet yaratılmalıdır. Eğer kadın hep evinde

oturup yaşam bağlarını koparırsa ve gelişmek için çaba sarfetmese, nasıl olacak? Eğer çalışmaz, çaba sarfetmezse, bir organize de yer almazsa, mücadele etmezse olmaz. Her şey yavaş yavaş ilerler. Tabii ki ben, tüm kadınlar adına konuşamam. Fakat çevremdeki insanlar iyi ki geliştirebilir. Sadece bir gelişim yoktur, yüzlerce gelişim vardır. Kadın ve erkek arasındaki eşitlik de adım adım geliyor. Bu büyük bir şey.

• **Yeni albüm hazırlığınız var mı?**

İkinci albümün yorgunluğunu yaşı-

yorum. Hazırlıklarım olsa da kaset çıkarmanın mali külfeti oldukça fazla. Ancak koşullarım elverdiğinde çıkarabilirim. Yavaş yavaş ezgileri topluyorum, fakat şu an albüm düşünmüyorum. Müzik piyasasında şöyle bir durumda var; herkes korsan CD'leri yayınlıyor. Onları kopyalıyor. Özellikle Kürdistan'da. Gerçekten de buna 'dur' diyecek kimseler yok.

Fatma Savcı

14 Yıldır Ortadoğulu Kadınları Tuvaline Yansıtıyor

İsveç'e göç etmek zorunda kalan Duhok'lu Kürt Ressam Hayv Kahraman, 14 yıldır Ortadoğu'da yaşayan Kürt kadınlarının sorunlarını resmediyor. Baas Rejimi'nin kadınlara yönelik uygulamalarını tuvaline yansıtan Kahraman, ressamlığı hemcinslerinin sorunlarını dile getirmek için bir araç olarak görüyor.

Bağlar Belediyesi organizasyonu ile Diyarbakır Büyükşehir Belediye Sergi Salonu'nda, 'Jin' (Kadın) isimli 3. sergisini açmak için Diyarbakır'a gelen Kürt ressam Hayv Kahraman, yaptığı kadın resimleriyle büyük beğeni topladı. Kürdistan'ın Duhok kentinde 1981 yılında dünyaya gelen Kahraman, ailesi ile birlikte Baas Rejimi'nin baskıları nedeniyle 1992 yılında İsveç'e göç etti. İsveç'te 12 yaşında evin duvarlarını karalayarak resim yapmaya başlayan Kahraman'ın 40 adet resim çalışması bulunuyor. Resimlerinde daha çok Ortadoğu'da yaşayan kadınların yaşam öykülerinden yola çıkan Kahraman, namus adına işlenen cinayetler, intiharlar ve çocukluğunda yaşadığı anıları tuvaline yansıtıyor.

Sabina'da tecavüzün resmi

İtalya'da bir süre desinatör eğitimi

alan Kahraman, ressamlığı da kadınların sorunlarını dile getirmek için bir araç olarak görüyor. İlk kadın resmini 'Sabina şehrinde tecavüz' adlı mitolojik öyküden yola çıkarak çizen Kahraman, bu çalışmasında kadınların mitolojik, tarihsel olarak bir tecavüz öyküsünde nasıl imgelelendirildiğini göstermeye çalıştığını belirtti. Şu anda Amerika'da 'cinsiyet eşitliği' ve 'çocuk cinsiyet eşitliği' temalı bir çocuk kitabı hazırladığını söyleyen Kahraman, yurtdışında yaşamasının resim çalışmalarını geliştirmesinde etkili olduğunu düşünüyor.

İntihar eden kadın öyküleri

Kahraman'ın, Kürdistan'da bir yıl içerisinde kendini yakarak intihar eden 830 kadının öyküsünden esinlenerek çizdiği resimlerdeki bazı öyküler şöyle: 'Eşinin şiddetine dayanamayarak gaz yağı ile kendini yakan 36 yaşındaki Paşik Muhammed, Süleymaniye kentinde yaşayan eşinden şiddet gören Zeyneb Osman'ın defalarca intihara teşebbüsü, babasından dayak yiyen üniversite öğrencisi Nigar Kemal, kuzeni ile zorla nişanlandırılan 20 yaşındaki Afgan Ahbada.'

DIHA

Kadına dair

Dorşin Poyraz

İtaat Edelim Hanımlar

İtaat etmeyi öğrendik gözlerimizi dünyaya açar açmaz. Sonucunda ne tür bir hediye alacağımızı söylemediler, ama biz hayatımız boyunca hep tahmin etmeye çalıştık o muhteşem armağanı. Oyunun kuralında önce itaat etmesini bilmemiz gerekiyor(du). Her söylenene "evet" demek tek görev(di). Okul, ev ve özellikle de çevredeki erkeklerin mutlulukları ve ihtiyaçları için bu alışkanlığı edinmek birincil görevi(y)dir tüm kadınların.

Siz de duydunuz mu bilmem ama ben bu sözü anneannemden hep duymuşumdur: "Deh demeden giden at, yüzü gülen avrat, söylemeden iş gören evlat'ta uğur vardır" At için bir diyeceğim yok. Onun görevi sahibi biner binmez gitmek. Her ne kadar özgürlük ile sembolleşmişse de, bu atasözünde gayet itaatkar bir rol üslenmiş durumda. Ayrıca şartlı öğrenme sonucu bazı hayvanlar bazı davranışları tekrar yoluyla öğrendiklerini bilim ispatlamış durumda ama yine de hareket için bir davranış bekledikleri kesin.

Gel gelelim "yüzü gülen avrat" meselesine. Neden gülmek kadar doğal olan bir durum bu kadar nadirleştirilip, doğaüstü bir güç ile özdeşleştirildiğini anlayamadım hiçbir zaman. Yoksa bir kadının gülmesi zor bir olay mı da, kadının yüzü gülünce uğur geliyor eve. Dört yapraklı yonca'yı bulmak kadar zor bir mesele olsa gerek bir kadının yüzünün gülmesi. Elbette işin sırrı yine itaatte yatıyor. Çektiğin tüm yaşam sıkıntılarına rağmen hala gülebilmek yeteneğini gösteriyorsan demek ki sen iyi bir itaatkarsın ve sen uzun bir süre daha itaat etmen gereken kurumun işini yürütebilirsin.

Eğer hayatından memnun değilse kadın ve yüz hatları ile bunu çevresindekilere belirtiyorsa, işte o zaman, hayatın herhangi bir zorluğu ve talihsizliği karşısında uğursuzluğu getirmekle de suçlanmaya hazır olmak gerek. Demek ki, hep gülmek gerekiyor ki, şu hayat denilen ve hiçbir zaman iyiye gitmeyen koşulların gerekçesi olmayalım. Eğer örnek olarak sayılırsa, aylar önce Diyarbakır'da erkeklere yönelik yapılan bir kahve toplantısında "eşinizi neden dövüyorsunuz?" sorusuna erkekler "Diyarbakır'da çarpık kentleşme ve altyapı sorunları var. Bu nedenden dolayı kadınlarımızı dövüyoruz" demişlerdi.

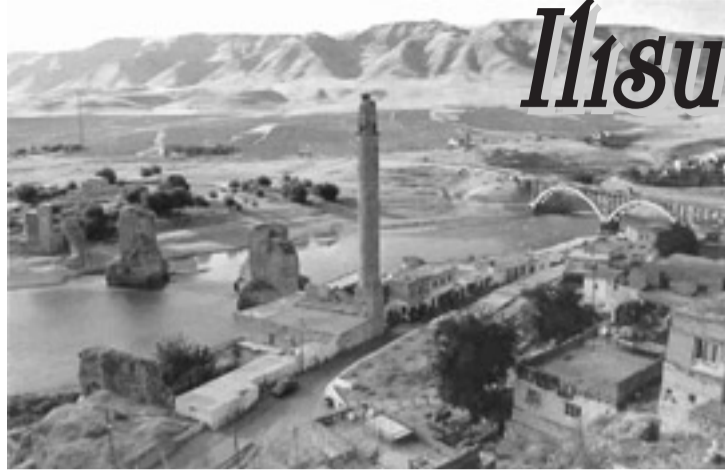
"Söylemeden iş gören evlat" meselesi de "yüzü gülen avrat" meselesi kadar itaate çağırıcı bir durum. Burada, evlatın cinsiyeti belirtilmediği için bir farklılık arz ediyor. Yani kız ya da erkek evlat olarak belirtilmemesi, bir ayrımın olmaması toplumsal bir kurum olan büyüklerin, yani yaşlıların itaat edilmesi gereken bir kurum olduğunu hatırlatır her zaman.

Belki de çocukluğumuzu bizden çalan bu tür atasözleridir. Taşıyamayacağımız kadar sorumluluğu yüklenmek bir yana, bir de yapılacak olan işleri büyükler söylenmeden, kendin düşünerek yapmanın sonunda kazanılacak olanı uğur olarak görmek işi içinden çıkılmaz hale sokuyor.

Her an bir töre cinayetine kurban gitme ihtimali altında, sürekli fiziksel ve psikolojik şiddete maruz kalırken, kendi hayatına dair tek bir hayal kuramazken, hayatında olan tüm erkeklerden "akıllı" ya da "namuslu" sözcüklerini duymak için gülümseyelim hanımlar...

İtaat edelim, hiçbir soru sormadan ve şikayet etmeden hayatın tüm uğursuzluğuna aldırmadan, erkeklerin başarısızlıklarını onlara hatırlatmadan, gülümseyelim. Baba, abi, öğretmen, patron, koca ve daha kadınlarda aynı psikolojik değere sahip tüm otoritelere karşı gülümseyelim. İntiharlar artmışsa da biz gülümseyerek uğur getirelim hanımlar. Çünkü erkeklerin kendilerini kandırma ya hala çok ihtiyaçları var.

Hasankeyf'in İdam Fermanı:

Ilisu

Son zamanlarda, antik kent Hasankeyf gündemde önemli bir yer kaplamaya başladı. Aralarında Eca-Watch, Global-2000 ve WWF-Çevre Koruma Örgütünün de bulunduğu önemli çevre örgütleri, Kürdistanlı birçok oluşumun da katılımıyla değişik Avrupa kentlerinde Ilisu Baraj Projesinin kendi ülkeleri tarafından desteklenmesine karşı protesto eylemleri gerçekleştirdiler. Temeli 5 Ağustos 2006'da Türkiye Başbakanı Tayyip Erdoğan tarafından atılan Ilisu Baraj projesine Almanya, Avusturya ve İsviçre şirketleri katılıyor. Mart 2007'de Avusturya Maliye Bakanlığı kapalı kapılar ardında ve gizlice, Kürdistan'daki dev baraj projesine yeşil ışık yaktı. Ancak Almanya Ekonomik İşbirliği Bakanlığı yaptığı bir açıklama ile baraj projesine katılabilmeleri için Türkiye'nin yeterli kriterlere sahip olmadığını ve güvenlik açısından da bazı sorunların olabileceği kaygısını taşıdıklarını belirtti. Nitekim Halk Savunma Güçleri HPG geçen aylarda baraj yapılması halinde burada pay sahibi şirketleri askeri hedefleri arasına alacağı açıklamasını yapmıştı. Geline aşamada projede pay sahibi olan devletlerin ekonomik çıkarlarını herşeyin üstünde tutan politikalarına bakıldığında durum pek de iç açıcı görünmüyor.

varlıklarının ebediyen yokedilmesine yol açacak bir projeyi finanse etmek, vicdanlarda pek de bir sızıya yol açmıyor. Ne de olsa onlar paraya tapanlar. Çağın tanrısı olan paranın kulları onlar.

Pek çok çevre bu konuyla ilgili yazıp çiziyor. Türkiye yetkilileri, baraj projesinin Dicle'ye altın gerdanlık takma anlamına geldiğini iddia ediyor. Ama biz Kürtlerin nazarında bu bir idam fermanı. Hem de ipe değil suyla boğma... Bununla kalsalar da iyi. Türk yetkililer, kendi kültür, tarih ve doğa katliamlarını haklı göstermek adına, projeye karşı çıkanları PKK oyununa gelmekle suçluyor. Sinir bozucu bir polyannacılıkla barajın bölge halkına faydalarını sıralarken, PKK'nin lojistik desteğinin kesileceğini, gerillaların kullandığı yolların sular altında kalmasıyla bellerinin kırılacağını, sözde bölgenin temel sorunu olan işsizliğin son bulacağını, Hasankeyf'in taşınacağını ve oradaki tarihsel dokunun zarar görmeyeceğini belirtiyorlar. Ama ekolojik duyarlılığı olan ve vicdan sahibi herkes ve kesim de şunu çok iyi biliyor ki; Hasankeyf'te artık sözün bittiği bir dönem başladı. Hasankeyf'i sadece resimlerde gören akıl sahibi her insan bilir ki, bu tarihsel dokuyu taşımak mümkün değildir. O mağaralar, o eşsiz güzellik, o nehir taşınabilir mi? Doğa

Keza projenin çıkar çevrelerine onbinlerce milyar getirisi olacağı biliniyor. Böylece 50 bin kişinin evlerinden olmasına ve değerli doğa ve kültür

ile insanın barışının en güçlü olduğu zamanların ürünü olan bu güzellikler dokusu nasıl taşınacak? Yolları, barınakları, ortak mekanları, semtleri, çarşıları olan bu kentin camileri, mağaraları, türbeleri, kümbetleri, hamamları, tünelleri, kalesi, sarayı, köprüsü ne olacak peki? Tarihi bir açık hava müzesini nasıl taşıyacak bu para kulları?

Tarih boyunca birçok uygarlığa ev sahipliği yapan ve birçok tarihi motifi içinde barındıran bir yerleşim yeri olan Hasankeyf; Sani, Bizans, Emevi, Abbasi, Hamdani, Mervani, Eyyubi ve Artuk uygarlıklarına ait izlerle dolu. Ilisu Baraj Projesi kapsamında kalan bölgede arkeolojik araştırma yapılması gereken potansiyel alanın 37.750 hektar. Bu alanın sadece incelenen 7000 hektarlık bölümünde 250 arkeolojik alan tespit edilmiş. Eğer araştırmalar ciddi ve kapsamlı bir şekilde yapılırsa çok büyük bir rakamın ortaya çıkması bekleniyor. Zaten tespit edilen alanların hepsi incelenilebilir değil. Bu nedenle baraj sadece 12 bin yıllık gizemli Hasankeyf kentini değil, 200'ü aşkın yerleşim yerini ve höyüğü sular altında bırakacak. Bunlarla da sınırlı kalmayacak. Büyükkız kuşu, alaca yalı çapkını, kızıl akbaba, küçük eabil, küçük kerkenez gibi kuş türleri ile, yarasalar çizgili sırtlan ve Fırat kaplumbağası gibi hayvan türleri de yok olacak. Evet! Bu baraj projesi ile birlikte Anadolu coğrafyasında ayakta kalan tek Ortaçağ kenti olan Hasankeyf; sulara gömülecek. Sular sadece bir kenti değil, onun tarihini de yutacak. Dünyü olmayanın bugünü ve geleceği de olamaz. Bu açıdan sular sadece bir halkın değil, kentin her katmanında izleri olan halklarımızın belleğini de yutacak. Düşünsenize, birkaç nesil sonra doğan çocuklar hiç tasavvur bile edemeyecekler bu güzel kenti! Bu bir kültür katliamı değil de nedir?

Songül Beyazgül

Kadının Kaleminden

Kendi Gücünü Keşfet Ve Yepyeni Bir Gelecek Yarat

Gerçekten istediğimiz değişim, yapılan hataları, pişmanlıkları bir daha tekrarlamamaktır... Var olandan daha çoğuna, hep bir fazlasına sahip olmak için... Oysa bunu beklemek için piyangoya ya da o doğaüstü güçlere ihtiyacımız olmadığını bilmek sizi mutlu etmez miydi?

Şimdi düşünce kalıplarımızı ve iç dünyamızı keşfetmenin tam zamanı... Düşüncelerimizi nasıl doğru yönlendirebileceğimizi, iç sesimize nasıl kulak vereceğimizi ve yaşam kalitemizi nasıl yükselteceğimizi öğrenmenin zamanı geldi.

"Kendi Gücünü Keşfet ve Yepyeni Bir Gelecek Yarat", bilinçaltını ve işleyişini ayrıntılarıyla inceliyor. Aynı zamanda doğuştan sahip olduğumuz psişik yetenekleri ve bunların kullanımını keşfetmemizi sağlıyor. Maria Papapetros'un yazdığı "Kendi Gücünü Keşfet ve Yepyeni Bir Gelecek Yarat" iç dünyamızı, onun sihri ve yaratıcı enerjisini keşfetmemizi sağlayacaktır.

Minik Serçe

lerden birini elinde, ikincisini şu damın üzerinde, üçüncüsünü şu dalın üzerinde söyleyeceğim. Bu öğütleri mi tutarsan ömür boyu mutlu olursun, dedi.

Avcı bu teklifi beğendi. Zaten eti olmayan bu küçük kuşla nasıl doycaktı ki? Kuşun öğüdü belki işe yarayabilirdi. Avcı:

- Peki, söyle bakalım, dedi.
Minik kuş:
- Elindeyken vereceğim öğüt şudur:

Olmayacak bir şeye sakın inanma.

Kuş, Bu birinci öğüdüden sonra avcının elinden karşıdaki damın üzerine kondu.

- İkinci öğüdü: Elinden kaçırdığın fırsatlara hiçbir zaman üzülme.

Kuş, şöyle devam etmiş:
-Akılsız insanoğlu, eğer beni kesmiş olsaydın kursağında iki yüz elli gram ağırlığında bir inci bulacaktın. O inci seni de, çocuklarını da zengin ederdi. O inci senindi ama kismetin değilmiş. Öyle bir inci kaçırdın ki dünyada eşi benzeri yoktu, dedi.

Avcı, bunu duyunca:

-Eyvah!
Ben kendi elimle kendime yazık ettim. Elimdeki talih kuşunu kaçırdım. Ah benim akılsız kafam" diye üzölmeye saçını başını yola-maya başladı.

Sonra sana "olmayacak bir söze sakın inanma" diye ilk öğüdü verdim. İkinciye duyunca aklın başından gitti. Benim iki yüz elli gram gelmeyeceğimi bildiğin halde nasıl içimde iki yüz elli gram inci bulunabilir? dedi.

Avcı, kuşun uyarısını dinleyince aklı başına geldi.

- Haydi güzel kuş! Şu üçüncü öğüdü de söyle, öyle git, dedi.

Minik kuş dalın üzerine kondu ve alaycı bir şekilde:

- Hayret doğrusu! İlk iki öğüdü mü çok iyi tuttun da üçüncüsünü mü tutacaksın? dedi ve göğün maviliklerine doğru uçtu.

Avcının biri kuş avlamak için bir tuzak kurdu. Tuzığa küçük bir kuş yakalandı. Avcı, minik kuşu eline alınca şaşırıldı.

Çünkü minik kuş konuşuyordu.

Minik kuş:

- Ey insanoğlu! Sen birçok koyunlar, sığırlar, develer yedin. Onların etleriyle bile doymadın, benim etimle mi

doycaksın?
Ben senin dişinin kavuğunu bile dolduramam. Şayet beni bırakacak olursan sana üç öğüt vereceğim. Bunlar sana daha yararlı olabilir. Bu öğüt-

Kuş avcının bu halini görünce:
- Be aptal adam! Biraz önce ben sana ne öğüt verdim? Şu haline bak! İnci elinden gittiyse ne üzöl-yorsun? Ben sana "elinden kaçırdığın fırsata hiçbir zaman üzölme" demedim mi? Sözüümü anlamadın mı?

Çiçekli Şapka

Çiçeklerden oluşan hoş bir şapkanız olsun ister misiniz ?

Gerekli Malzemeler:

- * 1 Adet Kağıt Tabak
  - * Renkli el işi kağıdı veya karton
  - * Boya kalemleri veya herhangi bir boya
  - * Makas
  - * Yapıştırıcı
  - * İsteğe bağlı olarak toz sim ve kurdele
- Kağıt tabağın merkezinden geçecek şekilde en az dört tane yarık açın.(Tabağı tamamen kesmeye dikkat edin)
- Tabağın merkezinden tutarak kestiğiniz bu bölümleri üçgen yapraklar şeklinde tek tek açın.
- Tamamladığınız bu parçayı açık yeşil (başka renk de olabilir) boyayın ve kurumasını bekleyin.

Renkli el işi kağıdı veya kartonlardan hayal gücünüzü kullanarak çeşitli şekillerde çiçekler keserek çıkarın.

Çiçekleri şapkaya yapıştırın. İsterseniz toz sim veya kurdele kullanarak şapkanıza daha hoş bir görüntü kazandırabilirsiniz.

Çiçek yerine başka şekiller de yapıp yapıştırabilirsiniz. Bu tamamen sizin zevkinize kalmış.

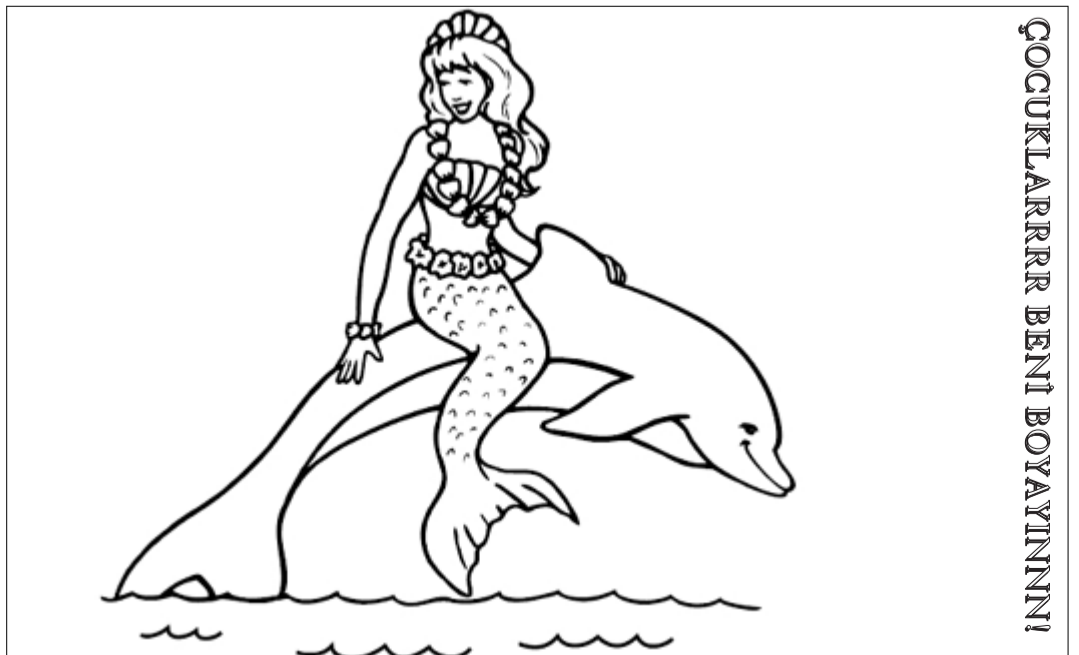
Bilmediklerimiz

- * Bir sigara, ömrü 5 dakika kısaltıyor.
- * Kediler 100 ayrı tonda ses çıkarabilirler ama köpekler sadece 10 ayrı tonda ses çıkarabilir.
- * Kedi idrarı fosforludur ve bu yüzden karanlıkta parlar.
- * MÖ 8000'lerde Fırat Irmağı'nın kuzeybatısında tarımın henüz başladığı çağda, dünyada 8 milyon insan yaşıyordu.
- * Venüs gezegeni sabah ve akşam saatlerinde görülür.
- * Ayı inlerinin girişleri her zaman kuzeye bakar.
- * Pamuk Prenses hikayesindeki 7 Cücenin isimleri; Happy, Grumpy, Sneezzy, Doc, Dopey, Sleepy ve Bashful.
- * Erkeklerle yıldırım çarpma oranı, kadınlara göre 6 kat daha fazladır.

Bilmece

- 1- Hiç kimsenin okuyamadığı yazı hangisidir?
- 2- Kadınla radyo arasında ne benzerlik vardır?
- 3- İki kadınla evlenmenin en kötü tarafı nedir?
- 4- İlanı aşk ile ilanı harp arasında ne benzerlik vardır?
- 5- Geveze bir kadın ile tesbih arasında ne gibi bir fark vardır?
- 6- Termometre ile öğretmen arasında ne benzerlik vardır?
- 7- Hangi kanun insanları yargılamaz?
- 8- Bir politikacının ölüp ölmediğini nasıl anlarız?
- 9- Kimler profesyonel atıcıdır?
- 10- Hangi eve giren senelerce o evden dışarı çıkamaz?

Cevaplar
1- Ahn yazısı
2- İltisi de her havadan galar
3- İki kayanmaya sahip olmak
4- Her ikisi de ilan edilir edilmez
5- Her ikisi de sifiri gösterdiği zaman, garpınalar başlar
6- Biri gektir, biri gektirmez
7- Yer gektimi kanununu insanlar titer
8- Ağzına bakamaz, kapalıysa ölmüştür
9- Politkacılar
10- Cezzevine

ÇOCUKLARRRR BENİ BOYAYINNNI

Alternatif Tarım mı Zorunlu Tarım mı?

Dünyanın ekolojik dengesini koruma gayesi ile gündeme gelen ve son zamanlarda zorlu tarımsal üretim şekli halini alan organik tarım ve organik ürün üretimi ile ihracatında Türkiye ve Kürdistan önemli avantajlara sahiptir.

Dünya ekonomisinde tarım ve tarıma dayalı ihracat gelirleri önemli bir yer teşkil etmektedir. Son yıllardaki tarımsal sanayiye dayalı ihracatta, özellikle Avrupa ülkeleri başta olmak üzere, alıcı ülkelerin kendi üreticilerini koruyan, çevre ile sağlık örgütlerinin tarım ürünlerinde kullanılan kimyasallardan kaynaklanan sağlıkla ve çevreyle alakalı felaketlere karşı kararlı tutumları; devlet siyasetlerinde ve zirai üretim tekniklerinde önemli değişikliklere sebep olmuştur. Türkiye, organik tarım ve organik ürün üretiminde ve ihracatında önemli avantajlara sahiptir. Gelişmiş ülkelere nazaran Türkiye Kürdistan toprakları çok az kimyasal bulaşmaya / kirliliğe sahiptir. Coğrafi konumu ve iklim yapısı gereği oldukça bol çeşitte üretim ve ihracat yapabilir durumdadır. Bu avantajlar değerlendirilerek hem toplumun sağlıklı ürünler tüketmesi hem de tıkanan tarımsal ihracatının önünün açılması sağlanabilir.

bitkisel ve hayvansal tüm üretimler bir bütün olarak ele alınmalı ve işletmenin kendi kendine yeterliliği sağlanmaya çalışılmalıdır. Toprağın korunması ve üretimin sürekliliğinin sağlanması için gerekli olan; uygun toprak işleme, münavebe, organik üretime uygun gübreleme titizlikle uygulanmalıdır. Yapılan veya yapılacak üretimde seçilen türler, ırklar bölge şartlarına, hastalık ve zararlılara dayanıklılığı yüksek olanlardan seçilmelidir. Ayrıca, dayanıklılığı artırıcı kültürel tedbirler alınmalıdır. Bitkisel ve hayvansal üretimde koruma ve tedavi gayesiyle kullanılan ürünler itinayla seçilmeli ve bu hususta erken ikaz sistemlerine önem verilmelidir.

Organik tarımsal üretim yapan bir işletmede yakıt ve enerji kullanımı mümkün olduğunca aza çekilerek ve doğal enerjilerden faydalanılarak yürütülmelidir. Bu hem çevresel kirliliği azaltacaktır, hem de az enerji tüketimi ile işletmenin döngüsünü sağlayarak kârlılığa katkıda bulunacaktır. Organik üretim yapılacak işletmenin ka-

mamalıdır ki ucuz yemler ekonomik sorunlardan kaynaklı çokça kullanılmakta ve bu da büyük tehlikeler yaratmaktadır. Hayvanların barınakları yönetmelik maddelerine uygun olmalı, hayvanların doğasına ve yönetmeliklere aykırı bir uygulama yapılmamalıdır.

Damızlık ve hayvan seçiminde ekolojik uygunluğa ve yüksek verimli türlerin tercih edilmesine dikkat edilmelidir. Üreme koşullarının sağlıklı olması demek üretimde kalitenin artışı anlamına gelmektedir.

Neden organik tarım yapmalıyız?

Gelecek nesilleri

koruyarak, onlara temiz ve yaşanabilir bir dünya bırakmak; ekolojik dengeyi bozan kimyasallardan korunarak ekolojik dengeyi bozmadan tarımsal üretim yapmak; toprak verimliliğini sürekli kılarak, toprak su ve genetik kaynakları korumak ve sürekli verimi hedef alarak tarımsal üretim sağlamak; doğal ve yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanarak enerji tasarrufu elde etmek, ekolojik dengenin korunmasına katkıda bulunmak; tarımsal üretim yapan ve bu ürünleri tüketenlerin sağlığını korumak ve küçük tarımsal işletmelerin sürekliliğini ve kârlılığını sağlamak, daha sağlıklı bir yaşam, toplum ve daha verimli bir gelir elde etmek gibi ana gayelerle organik tarım yapılmalıdır.

Dünyada organik tarım

Organik tarım 1870'li yıllarda İngiltere'de gündeme gelmiş ve 1910'lu yıllarda felsefi ve pratik olarak temelleri şekillenmeye başlamıştır. Bilim teknik alanındaki gelişmeler ve bunun sonucunda yaşanmaya başlanan ekolojik dengesizlikler -ki bunların bugün dünyanın temel gündem konuları olduğunu biliyoruz- 1970'li yıllarda tekrar organik tarımı ve dolayısıyla ekolojik dengeye ve insan sağlığına zarar vermeden üretimi gündeme getirmiştir. Bu sürecin yaşanmasında Albert Howard'ın "Tarımsal Vasiyetname"si ve Rudolf Steiner'in çalışmaları ve "Das Lebendige Erde" isimli kitabı etkili olmuştur. 1972 yılında IFOAM (Uluslararası Organik Tarım Hareketleri Federasyonu) kurulmuştur. Bu kuruluşun hedefi, tüm dünyadaki organik tarım faaliyetlerini

bir çatı altında toplamayı, hareketin gelişimini sağlıklı bir şekilde yönlendirmeyi, gerekli standart ve yönetmelikleri hazırlamayı, tüm gelişmeleri üyelerine ve organik tarım yapan çiftçilere aktarmaktır. Bugün özellikle Fransa olmak üzere pek çok tarım ülkesinde görülen köylü hareketlerinin de amaçlarından biri olan organik tarım, alternatif bir üretim biçimi olmaktadır. Organik ürünlerin dünya ekonomisindeki pazar payı da çok hızlı bir gelişim göstermektedir. İnsanların yaşadığı pek çok sağlık vb sorunlardan kaynaklı organik tarım ürünlerine başvurmaya başlamalarıyla piyasa değeri de önemli ölçüde artmaktadır ve gelecek birkaç yılda 100 milyar dolar civarında bir ekonomik döngüye ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Dünyamız her geçen saat biraz daha gelecek tedbirlerinin alınması için insanlığı zorlamaktadır. Giderek artarak tüketim toplumlarının önü alınmalı ve normal ihtiyaç duyulanın elde edilmesi de doğanın yapısına zarar verilmenden gerçekleştirilmelidir. İşte en çok da bu yüzden organik tarım, organik hayvancılık geliştirilmelidir. Bin yıllar önce bozulan insan-doğa dengesinin sonuçları, insanlığın yaşamını büyük tehlikelerle karşı karşıya bıraktığından dolayı, bugün bu dengenin tekrar kurulması gerekmektedir. İnsanlık doğaya karşı kendi hükmünü ispatladığı zamanlardaki gibi yaşayacağını çoktan anlamış durumdadır.

Organik tarım nedir?

Organik tarım; ekolojik sistemde hatalı uygulamalar neticesinde kaybolan, tabiatın kendi dengesini kurmaya yönelik insana ve çevreye dost üretim sistemlerini ihtiva edip, esas itibariyle sentetik kimyasal ilaçlar ve gübrelerin kullanımının yasaklanmasının yanında, organik ve yeşil gübreleme, münavebe, toprağın muhafazası, bitkinin direncini artırma, parazit ve pradatörlerden faydalanmayı tavsiye eden, üretimde miktarı değil, ürünün kalitesinin yükseltilmesini amaç edinen bir üretim şeklidir.

"Organik tarımın temel ilkeleri nelerdir?" şeklindeki bir sorunun birden fazla yanıtı vardır: Öncelikle organik tarımsal üretimde, işletmede var olan

zançlı ve kendine yeterli olabilmesi için hayvan / bitki (toprak) dengesini gözeterek kapasitesini belirlemesi ve buna uygun yapılanması gerekmektedir. Bu denge bir büyükbaş hayvan için 0,5- 1 hektar arazi olarak düşünülebilir.

Organik hayvancılık

Organik tarım, yasa ve yönetmeliklerine uygun olarak yapılan hayvancılıktır. Bu üretimde gaye, yüksek kalitede ve risksiz ürün elde etmektir. Organik hayvansal üretimin temel ilkeleri ise şöyle sıralanabilir: Hayvanlar organik üretim tekniğiyle üretilen yemlerle beslenmeli, yönetmeliklerde yasak olan hayvan sağlığı ve doğal gelişime aykırı katkıları kullanılm-

Dr. İlhan Diken

Bahar Enfeksiyonları

çözümdür. Kış aylarında vücudumuz, depoladığı birçok vitamin ve benzeri direncimizi arttırıcı maddeleri de tükettiğinden dolayı bahara birçok eksiklik ile gireriz. Gene bu mevsim dönümünde insanlarda bir takım hormonal değişikliklerde gözlenir. Örneğin; böbrek üstü bezinde üretilen bazı hormonların düzeyi azalır ve hastaların bağışıklık sistemlerinde bir zayıflama gözlenir. Buna ek olarak da bir ısınıp bir soğuyan hava, kendini bir gösterip bir saklanan güneş nedeniyle insanlar giyinmelerinde de problem yaşarlar. Bu da vücut direncimizi gene olumsuz yönde etkilemektedir. Bunlara ek olarak alerjik rahatsızlıklara neden olan alerjen madde miktarları da gerek doğada gerekse evlerimizde artış gösterir. Özellikle mevsimsel alerjen dediğimiz çiçek ve ağaç polenlerinin yoğunluğu bu ay içinde hızla artmaya başlar. Yine evlerimizin içindeki artan nem ile birlikte ev mantarı, küfleri ve akar düzeyleri de artış gösterir. Bu durumda enfeksiyonlar için bir yatkınlık oluşturur.

Mevsim dönümlerinde bağışıklık sisteminin zayıflaması ve enfeksiyonlara karşı savunmamızın zayıflaması, özellikle yaşlı, çocuk, gebe ve kronik hastalığı olan grup için önemlidir. İnsanların evlerinden çıkıp sosyal ortama katılması ile birlikte hastalıkların taşınması ve bulaşması da artış gösterir. Özellikle toplu yaşam alanları, işyerleri, kreşler de küçük salgınlar dahi görülebilir. Başta solunum yolunu ilgilendiren birçok hastalık ve çocukluk çağı hastalıklarının pik yaptığı dönem baharın bu

ilk aylardır. Alerjik rahatsızlıklar, göz nezlesi, sinüzit, tonsillit, farenjit, larenjit, saman nezlesi, bronşit sıkça görülür; hatta zatürre görülme sıklığı da kıştan hiç az değildir. Yine çocukluk çağı hastalıkları olan kızamık, kızamıkçık, kabakulak, boğmaca ve suçiçeği kış sonu ve bahar başlangıcında, yılın diğer dönemlerine göre daha sık gözlenir. Alerjik rahatsızlıklarla birlikte östaki borusu fonksiyonu bozulacağından orta kulak iltihabı da bu mevsimde sık görülür.

Bu mevsim içerisinde karşı karşıya olduğumuz bu tehlikeleri bilip buna karşı önlem almamız başlıca amacımız olmalıdır. Örneğin; hava durumunu iyi takip edip uygun giysilerle dışarı çıkmak, havasız ve kapalı mekânlarda uzun süre kalmamak, öpüşmemek, alerjenlerin yoğun olduğu bölgelerde uzun süre kalmamak, bol taze meyve

ve sebze tüketmek, gerektiğinde vitamin takviyesi almak bizi enfeksiyonlara karşı bir miktar koruyabilir.

Yetişkinlerde gribal enfeksiyonlar da mart ayı içerisinde hiç de azımsanmayacak kadar sık görülür, hem iş gücü kaybı, hem de hayat kalitesinde önemli düşüş yapan bu hastalık bir takım virüslerin solunum sistemi yoluyla alınması ile oluşur.

Ateş, halsizlik, yaygın kas, eklem ağrıları, iştahsızlık, baş ağrısı belli başlı klinik bulgusudur. Özel bir tedavisi olmamakla birlikte hastaların kesin yatak istirahati, vitamin takviyesi ve klinik bulgulara göre ilaç tedavisi gerekir. Gribal enfeksiyonun nezle ve basit üst solunum yolu enfeksiyonundan ayırıcı tanısının dikkatle yapılması gerekmektedir. Hastalara özellikle

iki günden uzun süren ateş ve diğer bulgulardan herhangi biri mevcut ise doktor yardımını almaları önemlidir. Gribal enfeksiyon sonrası zatürre gibi ağır enfeksiyonlar gelişebilir.

Bahar aylarında vücut direncimizin düşük olabileceğini bilip söz konusu önlemleri alarak hastalığın bulaşmasını ve yerleşmesini önlemek en iyi yöntemdir. Tabii ki bunda mevsiminde grip aşısı olmak ve kızamık, kızamıkçık, kabakulak gibi viral enfeksiyonların aşılmasını olmak da eklenmelidir.

Baharın gelip dayandığı bu günlerde hava sıcaklıklarındaki değişimler sağlığımızı bozabilir. Havalarda ısınmaya başladığı, ancak her an sürpriz yapabildiği bu aylarda, gribal enfeksiyonlar başta olmak üzere birçok enfeksiyon daha sık görülüyor, alerjik rahatsızlıklar da nüksesiyor. Bu yüzden bu ay içerisinde kendimize mümkün olduğunca dikkat etmemiz ve korumamız gerekiyor.

Mevsim dönümlerinde bağışıklık sistemimizin ve enfeksiyonlara karşı savunmamızın zayıflaması, özellikle yaşlı, çocuk, gebe ve kronik hastalığı olan kesimler için önemlidir.

Soğuk ve az güneşli kış günlerinden, nispeten sıcak ve güneşin kendini daha çok gösterdiği bahar günlerine geçildiği bu dönemde, insan metabolizmasında bazı olumsuz değişimler kendini gösterebilir. Kışın yavaşlayan ve ısı üretmeye programlanan vücut metabolizması, besinlerin depolanarak vücutta yağ miktarının artmasına yol açar. Baharla birlikte hızlanması gereken metabolizma birçok kez bunu yapamaz ve kilo alımı devam edebilir. Bunu yenilemek için düzenli beslenip, vitamin takviyesi alıp egzersiz yapmak, en iyi

Kilo Almamak İçin Dikkat!

Gece oburluğunu bırakın, "su içsem yarıyor" demeyin. Hızlı yemeyin, yemeklerin tadını daha çok hissederek yemeye çalışın. Öğün atlamamanın çözüm olmadığını bilin. Gün içinde sık ama az yiyeceğiniz. Sabahları kalkar kalkmaz bir bardak su içmeye alışın, iştahınızı bastırır.

Kana çabuk karışabilen, kolalı ve sodalı içecekler, kremalı pastalardan, tatlılardan, fast food türü doymuş yağ ihtiva eden yiyeceklerden kaçın. Çayı şekersiz içmeye alışın, aşırı çay içmeyin.

Televizyondaki yiyecek ve içeceklerle ilgili reklam ve programları seyretmeyin. Çiklet çiğneyerek tükürük bezlerinizin tükürük salgılamasını artırmasına vesile olmayın, böylece iştahınızın açılmasına engel olun.

Sabahları mutlaka kahvaltınızı yapın ve metabolizmanızı hızlandırın. Yürü-

yerek gidebileceğiniz bir yer için araç kullanmayın.

Okurken ve televizyon seyredirken dik oturun, düz durun ve böylece daha çok kalori yakabileceğinizi sağ-

layın.

Canlanın, aktif olun, gücünüzü arttırın, yolunuzu uzatın, ısınarak gevşeyin, daha sık daha az yiyeceğiniz, farklı egzersizler yapın.

Yemekten sonra alışverişe çıkmaya çalışın. Bol bol su için, derin derin nefes alın, hazır yemeklerden kaçın, serin yerde uyuyun.

Hızlı kilo vermektense sakının, kullaktan dolma bilgilerle hareket etmeyin, uzmanlara danışın.

Limon suyu ve sarımsak mucizesi

2 litre limon suyu, 40 diş soyulmuş ve ezilmiş sarımsak, ağzı sıkı kapanan koyu renkli veya üzeri kağıtla kaplanmış bir kavanoz lazım. Limonların suyunu iyice sıkıp kavanoza doldurunuz. Soyulmuş 40 diş orta boy sarımsağı yıkamadan ve ezerek limonun içine atıp kavanozun kapağını kapatınız. 25 gün boyunca normal ılık bir yerde saklanıp her gün çalkalayınız. (Sarımsaklar iyice erimiş olmalı) 25 gün sonra kavanozu açıp her sabah aç karnına yarım veya içebiliyorsanız bir çay bardağı içiniz. Kavanoz bitene kadar içilmeli, kapağı hep kapalı olmalı. Kavanoza asla su, şeker vb. karıştırılmamalı. Ancak çay bardağına aldığımız kısmını dilerseviz sulandırarak içebilirsiniz. Bunu içtikten sonra en az yarım saat bir şey yiyip içmemelisiniz. Yarım saat geçtikten sonra kahvaltı yapmalısınız. Mümkünse her sabah aynı saatte içmeye özen göstermelisiniz.

Pratik Öneriler

Yeteneğinizi Geliştirmenin Yolları Sandığınızdan Daha Kolay

Piyano dersi almak, elişiyle uğraşmak ya da uçurtma uçurmayı denemek.

Zihninizi besleyin

Zihinsel jimnastiğin üç yolu:

· Ne olursa olsun bulmacaları bitirmeye çalışın, gerekirse yardım alın, internetten araştırın.

· Bir matematik işlemini hesap makinesi yerine aklınızdan yapın.

· Her gün yeni bir kelime öğrenin.

· Şiiri keşfedin Kendinize en çok sevdiğiniz bir şair ve bir şiir seçin. Şiiri ezberledikten sonra, söz dizimi ritmine

kendinizi kaptırıp yüksek sesle okuyun, yorumunuzun ne kadar güzel olduğunu göreceksiniz.

Cevaplayabilmeniz gereken beş soru:

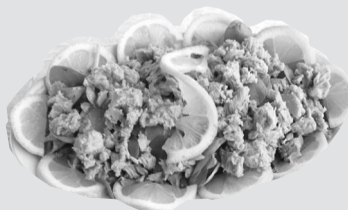
- En sevdiğiniz yazar kim ve neden?
- Hangi albüm sizi en iyi anlatıyor?
- Başka bir yerde yaşama şansınız olsaydı nerede yaşardınız?
- Hangi oyun ya da filmin hayatınıza büyük bir etkisi oldu? Neden?
- Hayatınızda kim sizi en çok etkiledi? Niye?

Nasıl yapılacağını bilmeniz gereken bir kaç şey:

- Kuzey yıldızını bulmak.
- Gizlice bakmadan klavye kullanıp yazı yazmak.
- Düşme dikmek.

Yemek Tarifleri

Mercimekli Meze

Gereçler:

- Yeşil mercimek (1 su bardağı 170 gram)
- Su (2 su bardağı 400 gram)
- Yeşil soğan (3 orta boy 45 gram)
- Maydanoz (1/3 demet 20 gram)
- Taze nane (3/4 dal)
- 10 gram haşlanmış mısır (hazır konserve olabilir)
- Yeşil biber (1 orta boy 15 gram)
- Tuz (1/2 tatlı kaşığı 9 gram)
- Zeytinyağı (4 yemek kaşığı 40 gram)
- Limon suyu (3 yemek kaşığı 30 gram)
- Kırmızı biber (1/2 tatlı kaşığı 1 gram)

Yapılışı:

Mercimeği yıkayın. 2 su bardağı su ile bir gün önceden ıslatın. Yumuşayıp, suyunu çekene değin 25-30 dakika pişirin. Sebzeleri yıkayıp ayıklayın. Yeşil biberin sap ve çekirdeklerini ayırdıktan sonra hepsini incecik kıyın. 1/2 tatlı kaşığı tuzla mısırları birlikte mercimeğe ekleyip karıştırın ve servis tabağına koyun. Yağ, limon suyu, kırmızı biber ve kalan tuzu ekleyip iyice çırpın ve salatanın üzerine gezdirin. Afiyet olsun!

Kargo Sistemiyle Paketlenmiş Evlilikler

Günün birinde Payızciğim kurumda işlerini bitirdiği anda gazete okumaya karar vermiş. O anda masasına birinin yaklaştığını farketse de hiç istifini bozmamış her nedense. Yine bir gencimiz paket usulü dünya evine girme hazırlığı içerisindeymiş ve derdini bize anlatıp derman bulmamızı istiyormuş. Payızciğim ile bu uzaylının meşhur sohbetini kendi diliyle aktaracağım sizlere: (Gülmeden edemiyorum doğrusu)

-Merhaba Heval! Ben dünya evine gireceğim. Yardım istiyorum sizden.
- Nasıl yani? Bu dünyanın dışından olmalısın sen.
- Ben Paris'te yaşıyorum Heval, weyy!.. diyerek sorduklarını anlamadı bu dünya dışı arkadaş.
- Niye Paris dünyanın dışında mı? Ben buranın da dünyanın bir parçası olduğunu sanıyordum da...
- Yok Heval, sen beni anlamadın. Ben evlenmek istiyorum
- Tamam, evlen Heval! Paris buna engel mi oluyor?
- Heval yıllardır burada yalnız yaşıyorum ve yalnızlık canıma tak etti. Bu nedenle evlenmeye karar verdim.
- Evlen Heval! Engel olan mı var sana?
- Burada aradım, taradım ama kendime göre birini bulamadım.
- Ee... tabii bulmak zor senin gibi bir uzaylıyı. Herkes bu dünyanın yaşayanı Heval!
- Ben de burada bulamayınca, köyümden bir kız bulsunlar diye haber saldım anam ve babama ve buraya paketlesinler istedim.
- Himm!.. Yani paket servisiyle evlilik, öyle mi? Peki bizden ne istiyorsun gözünü sevdiğim? Yoksa paketi bizim hazırlatıp getirtmemizi mi? Ya da seni dünyaya adapte etmemizi mi?..
Baktım dünya evine girmek isteyen

evrim geçirmemiş arkadaşımız anlamayacak söylediklerimden, bırakiverdim konuşsun konuşabildiği kadar. Ama olacak gibi değildi.

- Heval, buradaki bayanlar bana uymaz!
- Buradaki bayanlar niye sana göre değil? Kargo sistemiyle evlilik yapılır mı? Senin deyimle dünya evine girilir mi hiç be Heval?
- E Heval, buradaki kızlar beni dinlemezler ki!
- Hıı! Nasıl yani?
- Benim getireceğim kızın ağzı var, dili yok.
- Sen dilsiz birini ne yapacaksın? İnsanlar konuşarak anlaşılıyorlar ya hani? Gerçi benim söylediklerim bu dünyanın yaşayanları için geçerli. Sanırım sizin dünyanızda kadınlar konuşmuyorlar. Doğru mu anladım?
- He Heval, öyledir.

- Peki sizin orada kadınlar ne yaparlar? Hani ihtiyaçları vardır; nasıl anlatırlar?
- Onların ne ihtiyacı olacak ki? Erkek ister, kadın yapar.
- Sen biraz evvel "çok daraldım, konuşacak kimsem yok, beni yalnızlıktan kurtaracak

birini arıyorum dememiş miydin?

- Benimle dünya evine girecek olan kadın beni dinleyecek, başkasını değil. Bana yemek yapacak, bana çocuk doğurup büyütecek, evinin işini görecektir. Sonra... çamaşırı, bulaşığı var bu işin Hevala Heja", demez mi bir de!

- Sen kendine seni yalnızlığından kurtaracak birini değil, işlerini görecektir birini aradığını söylesene yahu...
- Yok. Sen beni yine anlamadın, Baktım bu işin içinden çıkamayacağım:
- Sen bizden ne istediğini kısaca söyler misin Heval? Yani çamaşırları yıkamak, bulaşıkları temizlemek, yerleri silmek için teknoloji çok gelişkin. Yani birilerinin hayatını karartmaya değmez bu istemlerin için.

- He heval. Bak şimdi, (adam görmüyor da galiba. Karşısında durmuşum, gözlerinin içine bakıyorum ve halen bak diyor yaa!) ben öyle güzel girmek istiyorum ki dünya evine, anlattım.
- Anlatmadığın nedir Heval? (Gerçi bir saattir dinliyorum, anlattığı bir şey yok. Ama neylersin, halkla ilişkiler gereği ilişkileniyorsun işte) Rahat ol ve anlatmaya çalış, olur mu?
- Ben çok güzel bir nikah istiyorum. En güzelinden olmalı.
- Biz belediye değiliz ki sana nikah kıyalım. Senin nikah işlemi için belediyeye gitmen lazım, sana paketli olarak gelecek olan varlıkla birlikte.
- Bak beni hiç anlamıyorsun. Düğün için geldim ben. Bana müzik grubu, folklor ekibi gerekiyor. Burada bunlar varsa dünya evine girmek istiyorum, anladın mı?
- Anladım Heval, ama biz bu biçimde paket yaşamlar kurulsun diye kimseye halaylar çekirtmiyoruz. Gerçek dünyaya ve dünyalılara hizmet ediyoruz. Kadın susturulsun diye değil, daha çok söz sahibi olsun diye hizmet etmeyi amaçlıyoruz, biliyor musun? Yani sana ve paket anlayışı taşıyan-

lara değil. Hem biz kargo şirketinin yan kuruluşu da değiliz ki eksik kalan şeyleri tamamlayalım. Yani sana paket halinde bir yaşam gönderilecek, sen de gidip havaalanından onu alacaksın, bu dünyanın farkında olmadan ve bizim de gelip senin bu uzaylı mantığını imzalamamızı istiyorsun öyle mi? Tabii, hevallere buna imza atarsa, doğrudur yaptığın değil mi? Hem de davullu zurnalı olsun diyorsun. Yok öyle yağma. Sen git, bir kargo şirketiyle konuş bu meseleyi. Biz bunu organize edemeyiz.

- Heval her şey parasıyla değil mi? Ben de paramı vereceğim? Kız için de bir sürü para saydım ben.

- Bizim dünyamızda uzaylıların parası geçmiyor ki Heval. Çünkü bizim içimizi acıtıyor onların parası! Şimdi evlenmek için gelirsin buraya, altı ay sonra da boşanmak için... "Vay efendim kadın beni dinlemedi, vay haberim olmadan dışarı çıktı" deyip döversin. O da kaçmak isteyince "arkadaşlar paket karımla anlaşamadım" dersin üstüne üstlük!

- Ben seni anlamıyorum Heval, deyip masadan kalktı, ama bütün cinlerini tepeme getirdikten sonra tabii. Ya kardeşim bu dünya evi ve paket sisteminden neden vazgeçip doğru dürüst yaşamlar kurmaktan korkuyor bu gençler, anlamıyorum. Bazılarının ardından konuşmalarını dinleyince şartellerim atıyor ve elektrik sistemim tümünden altüst oluyor, insanın tüm damar mekanizmalarını alt üst ediyorlar vallahi!

Neyse bizim arkadaş gitti nihayetinde. Yani gidiş o gidiş oldu sevgili okurlarım! Ama siz siz olun, bir yaşamı paylaşmak istiyorsanız, kargo sisteminden uzak durun ve kendinize bu dünyayı kucaklayacak beraberlikler kurmaktan korkmayın ki sevgi ve arkadaşlık kök salsın. Eweet... Bana da biraz sabır paketleyen olsaydı şu dünyada, ne iyi olurdu be anacığım!..
sujin_xanim@hotmail.com

fıkra

100 Öpücük

Yurt dışında yaşayan adam karısına bir mail gönderiyor:
"Sevgili karıcığım, bu ay maaşımdan sana para gönderemiyorum, onun yerine 100 öpücük gönderiyorum. Sen benim bir tanemsin."
Kocan Allen

Karısı da ona cevap veriyor,
Sevgili aşkı,
Gönderdiğin 100 öpücük için teşekkür ederim. Masraflar şöyle;
1- Sütçü bir aylık süt için iki öpücüğü kabul etti.
2- Elektrikçi yedi öpücükten sonra anlaşmaya razı oldu.
3- Ev sahibi kira için her gün 2-3 defa uğruyor.
4- Bakkal sadece öpücüğe razı olmadı, ona ilave başka şeyler de verdim.
5- Diğer masraflar toplam 40 öpücük... Beni lütfen merak etme, daha 35 öpücük bakiyem var ve bu ayı çıkarabilirim. Gelecek ay için de aynı yönde mi plan yapmalıyım

Tanrı Yok Be Kadın

Yaşlı kadın oldukça dini bütün bir insanmış.. Her sabah kapısının önüne çıkar ve bağıra bağıra dua edermiş:
"Tanrım bize verdiklerin için sana şükürler olsun!"
Ve ardından her seferinde de yan komşusunun sesi duyulmuş:
"Tanrı yok kadının! Tanrı yok!!!"
Yaşlı teyze ne kadar sinirlense de yine her sabah dua edermiş, öteki komşu da inadından her seferinde ona öyle bağırırmış. Neyse... Bir akşam, komşusu yaşlı teyzeyle bir oyun oynamaya kalkmış. Markete gidip biç sürü meyve sebze, ekme vs. alıp torbalara doldurmuş, yaşlı teyzenin kapısının önüne bırakmış. Ertesi sabah teyze kapıyı açıp da yiyecekleri görünce çok şaşırılmış ve sevinçle bağırırmış:
"Sana şükürler olsun Tanrım, bu gönderdiğin yiyecekler için sana şükürler olsun!!!"

Ve ağacın arkasından onu seyreden komşusu seslenmiş:

"Tanrı yok kadının! Tanrı yok!!! O yiyecekleri ben aldım!!!"
Yaşlı teyze hiç istifini bozmamış:
"Yüce Tanrım sana ne kadar şükretsem azdır!!!! Hem bu yiyecekleri göndermişsin, hem de parasını şeytana ödetmişsin!!!"

Yaşamdan Kesitler

Nuray Bayındır

Bir başına-VII

Yağmur sularının birikip yer yer küçücük göletler oluşturduğu toprak yoldan çıkıp, evin karşısından kestirmeden oto yoluna açılan yere geldiler. Havada tarifi zor bir ağırlık vardı. Her yer, her şey, evler; evler gibi ağaçlar, hatta evlerin pencerelerinde dizili saksılardaki çiçekler bile toprak rengine kesmişti. Üşümüyordu ama iliklerine kadar ürperdiğini hissetti Nevin. Büyük traktörlerin yer yer derin yaralar açtığı tekerlek izlerinden belli olan geniş çamurlu arazide yol alırlarken, önden giden Mehmet birdenbire durdu. Geri dönüp Nevin'e cepheden bakarak hızlı hızlı konuşmaya başladı:

-Şimdi sana söyleyeceklerimi iyi dinle ve sakın unutma. Hayatta kimseye güvenme. Babana bile. Bak benim babam beni okutmadı bile. Ben günlerce aç acına sokaklarda yattım. Eve gelmedim. Ne aradı, ne sordu. Varı yoğu içki, kumar ve kadındır. Bana da güvenme. Ben senin büyüdüğün ortamda yetişmedim. Sağım solum belli olmaz. Bizim buralarda saf dürüst insanlara enayi derler. Bir ara inşaat çalışırken devrimcilerle tanışmıştım. Bende biraz insanlık kaldıysa bu da onların sayesinde. Yoksa mafyanın elinde yem olup gitmiştim çoktan. İş gücü sahibi olmama yardımcı oldular. Kaç kere bunalıma girdiğim günlerde babamı bıçaklamayı düşünmüştüm, onlar engel oldular. Sana yardım ettiysen onlara olan saygımdandır. Yoksa ben de seni kullanmayı düşünebilirdim çok rahat. En iyisi sen beni de bir daha ne ara, ne de sor. Hadi sana güle güle! dedi ve sırtını dönüp seke seke yürüyerek uzaklaştı.

Nevin dün akşamdan bu yana bu genç insanın kendisine söyledikleriyle aptallaşmış, ne diyeceğini şaşırılmış bir halde olduğu yerde bir süre çakılı kalmıştı. Ağzından yarım yamalak bir "güle güle!" çıkmıştı o kadar. Yüzüne hızla ardı ardına çarpan yağmur damlacıkları uyarırsa, belki de uzun bir süre daha yerinde durabilirdi. Bir an için beyninin boşaldığını hissetmişti. Bu kadarı da fazlaydı artık. Yağmurun ıslaklığı, havanın serinliği ve rüzgarın sesi onu yeniden kendine getirmişti işte. Yaşam tüm gizemliliği, vahşeti, öğreticiliği ve sadeliğiyle karşısındaydı. Beş on adım ötede otobüs durakları gözüküyordu. Bulunduğu noktadan hızla uzaklaştı. Beşiktaş otobüsü sabah işe giden işçilerle tıka basa dolmuştu bile.

Bitti

O Bir Fahişeydi

'Beş yıl fahişelik yaptım. Yapmayabilirdim. Daha iyi bir seçim yapabilirdim. Eğer küçücük bir kızdan yararlanan aile dostumuz iki erkek yoluma çıkmasaydı. Para, güzel giysiler, Ferrari'ler... Kolay para kazanmayı hayal edecek kadar saf olmasaydım...'

Saint-Denis... Paris'e gelip de bu sokağın adını duymayan ya da bu sokaktan bir kez olsun geçmeyen hemen hemen hiç kimse yoktur. Paris'e ilk geldiğim yıl sekiz ay bu sokakta yaşadım. Şimdi diyeceksiniz ki yukarıdaki yazı ile senin Saint-Denis sokağında yaşamış olmanın ne ilgisi var?

Saint-Denis sokağı Paris'in orta yerinde kanayan bir insanlık dramıdır; tıpkı dünyanın diğer birçok ülkesinde kanayan sokaklar gibi!.. Bir gün yolunuz Paris'e düşerse ve (Türkiyelilerin verdiği isimle) "Karılar Sokağı" nı dolaşmanızı önerirlerse, sokağın başına geldiğinizde karşınıza çıkan tarihi kemere dikkatle bakın. Kemerin üzerinde sayısız aslan kabartması göreceksiniz. Aslanların yüz ifadelerine dikkat edin. Hiç bildiğimiz yırtıcı vahşi bir ifade yok. Hepsinin yüzü üzgün. Evet bu meşhur sokağın tanıklığını yapan aslanlar üzgün.

Sokağın hemen başında yirmi beş kadının kralın askerlerine karşı direnirken can verdiğini gören aslanlar, durdukları yerde daha tarihin nelerine şahit olmuşlar bilinmez ya da öğrenmek için tarih kitaplarını iyice bir karıştırmak lazım. Bugün ise aslanlar Saint-Denis sokağında kendilerini pazarlayan kadınlara bakıyorlar yüzlerindeki üzgün ifade ile. Saint-Denis sokağının diğer bir özelliği ise yabancıların hakim olduğu her dilden, her ırktan insanın yanlarına aldığı umutları ve geldiklerinde yaşadıkları hayal kırıklıklarını alıp dolaştığı bir yer olmasıdır. Belki de taştan aslanların yüzleri geçmişte çok yırtıcı ve vahşiydi. Yıllar içinde bu sokakta olanları izledikçe o taştan yırtıcılık yerini üzüntüye bıraktı.

Nicole Castioni, namı diğer Gilda... Bu isimler sizlere bir şeyler hatırlatıyor mu, bilemiyorum. 39 yaşındaki Nicole Castioni bugün İsviçre'de Cenevre Bölge Parlamentosu Üyesi. Ama vaktinin çoğunu eski meslektaşları ve batağa düşmüş kadınlara harcıyor. Evet yanlış okumadınız Nicole Castioni Saint-Denis sokağında beş yıl fahişelik yapmış bir parlamenter.

Sekiz yaşında bir aile dostları her gün onunla odasında oyun oynamak için evlerine gelir. Tam 5 yıl boyunca tecavüzün her türlüünü yaşar Nicole Castioni. Küçücük

bir çocuk, gözü dönmüş ailelerinin en iyi dostu olan kocaman bir vahşi adama nasıl karşı koyabilir ve kime söyleyebilir ki her gece kabuslarına giren kocaman adamı. "Annem babam bana tapıyorlardı, ama sekiz yaşında bir kıza tecavüz olayı, onların küçücük dünyalarını aşan, akıllarının alamayacağı bir olaydı. Gerçeği görmek istemediler, anlamak, inanmak istemediler", diyor başına gelenleri anlatırken.

Küçük burjuva kökenli bir İsviçreli ailenin tek kız çocuğu. Babanın küçük bir elektronik fabrikası vardır. Anne ise ev kadınıdır. Bütün anne babalar gibi onlar da kızlarını çok severler, ama sadece iki erkek kardeşi ile ilgilidirler. Nicole eğitim görmüş ya da hiç görmemiş anne ve babası tarafından çok önem teşkil etmez, nasılsa zamanı gelince evlenip gitmeyecek miydi?

Avrupa, Asya ya da Afrika kadınının yazgısı hiç değişmiyor. Nasılsa evlenip gidecek, bir adam ona sahiplenecek. Bedeni karşılığı karını doyuracak ve yine kendisi gibi bir kız evladı yetiştirecek.

Tecavüz ve ilgisizlik... Nicol birilerinin dikkatini çekmek için manken olmaya karar verir. Daha on üç yaşındadır o zamanlar. "Babamın bir fotoğrafçı arkadaşı vardı. Bana bir albüm yapmayı önerdi. Her resim biraz daha cesur, yani daha açık saçık olmaya başladı." Anne yarı çıplak resimlerle dolu albümü yakalar. Nicole annesinin ağlamasını, bağırmasını, kendisi ile ilgilenmesini beklerken: "Yavrum, bunlar ne böyle? Bir daha görmeyeyim!" der ve kocasını yanına alarak tatile çıkar. Savrulur genç kız, fırtınalar yaşamaya başlar.

On sekiz yaşında ünlü bir sporcuyla bir süre aşk yaşar, fakat uzun sürmeyen bu ilişkide sevgilisi tarafından terk edilmeyi sindiremez Nicole suçu fazla kilolarında bulur. Manken olacak ya! Hemen sıkı bir perhize başlar. O kadar ki, anoreksia hastalığına yakalanarak aylarca hastanede yatar...

Cenevre'nin ünlü bir diskoteğinde Jean-Michel ile tanışır. Paris'te modacılık yaptığını söyler Jean-Michel. İşte Nicole şöhret yolunu açacak adam! Daha o gece Jean-Michel'in odasına gider. Bir ay sonra... Paris'te... Jean-Michel'in annesinin evinde üçü birlikte yaşamaya başlarlar.

"Jean-Michel bir yıl beni 'işledi.' Bir yıl boyunca 'show-business yıldızları' gibi yaşadık. Yazın Saint-Tropez, kışın barlar..." Uyuşturucu ya bu dönemde başlar ve sorar bir gün: "Yahu bu kadar çok parayı na-

sıl kazanıyorsun?" Jean-Michel'in cevabı buz gibi soğuk bıçak gibi keskindir. Acı gerçek, yüzüne şu sözlerle çarpar: "Moda filan hikaye. Ben kolay ve çok para kazanılan işler yapıyorum. Başkalarını çalıştırıp kazanıyorum!"

Nicole iyice uyuşturucuya bağımlıdır; hayatta hiçbir isteği ve beklentisi yoktur. Kokain onun her şeyi olmuştur. Jean-Michel, 'kokain parayı kendin bul artık' dediği gün tuzak kapanır. Kendini Paris'in en pis mahallesi Saint-Denis Sokağı'nın kaldırımında bulur. Piyasa adı Gilda'dır artık. Tam beş yıl dünyanın en iğrenç mesleğini yapar. Zaman zaman kaçmaya kalkışır. Yumuşak huylu, nazik sevgilisinin gerçek yüzünü o zaman görür. 'Hele bir dene!'

Uyuşturucu, uykusuzluk, pislik, Hepatit-B hastalığına yakalanır. Ölüm kapısında beklemektedir genç Nicole'nin. Yaşamaya gerektigine karar vererek gizlice ailesinin yanına kaçır. Jean-Michel üç ay tehdit, ısrar ve baskıyla onu geri çağırır. Ailesi sevgilisine dönmesi için baskı yapar. Anlatmaz yaşamındaki fırtınaları. Günde on erkekle yattığını, beşinin parasının Jean-Michel'e gittiğini, diğer beşinin parası ile de uyuşturucu aldığını... Sonunda kendine başka bir kız bulup peşini bırakır Jean-Michel. İki yıl sonra da uyuşturucudan ölür. Özgürdür artık Nicole.

Bir gün evde, televizyonda uyuşturucu bağımlılarıyla ilgili bir röportaj seyrederek. Annesi babasına dönüp "Çok şükür, çocuklarımız böyle pisliklere bulaşmadılar" der. Yanındaki koltukta morfinsizlikten titreyen Nicole'nin her gün hastahaneye gittiğinden ve uyuşturucu tedavisi gördüğünden habersizdirler. Yalnız başına yener uyuşturucuyu.

27. yaş gününde Gilda'nın öldüğüne, Nicole'ün yeniden doğduğuna karar verir. Bir şirkette telefon memuresidir artık. Bir gecede 5 bin frank yerine, ayda bu parayı kazanırken mutludur. Gece okuluna devam ederken evde dil öğrenir. İki kez evlilik yapar, iki çocuğu olur. Gilda çok gerilerde kalırken Saint-Denis Sokağını hiç unutmaz. Bir dernek kurar, kadınları bataktan kurtarmak için. Ve politikaya atılır.

Nicole Castioni'nin hayatı kimimize göre mutlu sonla biten yeşil çam filmleri gibi olabilir. Saint-Denis sokağının başındaki kemerde aslanlar tek bir Nicole'ün kurtuluşu ile yüz ifadelerini değiştirmiyorlar. Binlerce Nicole sokaklarda ve bu yüzden aslanlar hep üzgün kalacak.

Hasret Birsal

‘Yazma Bir Eylem Biçimidir’

Yazmayı bir eylem olarak görüyorum, gündelik, sıradan olanı kendi özgünlüğü içerisinde ifade edebilmeyi istiyorum. Eğer bir insan benim yazılarımda kendini görebiliyorsa ben yazarım demektir.

Gazetemiz yazarlarından Nuray Bayındır, güler yüzü, anlamlı derinden bakan gözleriyle hem işimizi iyi yapmamızı bekleyen, hem de bu konuda bize karşı görevlerini yineleyerek başlıyor ropörtajımıza.

• Kadın olarak mücadele etme bilinci ve çabanız nasıl ve hangi koşullarda gelişti?

Baskıya, kadının ezilmişliğine karşı çıkış, çocukluktan beri yaşadığım çelişkilerdi, ane boyutunda daha çok böyleydi. Bunun bilincine varış lise yıllarında oldu. Bu benim geleceğime bir ışık tuttu, geçmişe döndüğüm zaman çocuklukta yaşadığım sıkıntılar demek ki bir arayışa dönüştü bir yaştan sonra.

Dönemin şartlarında siyasal mücadele ile ilgilenince okulu bırakmak zorunda kaldım. Fakat yurt dışı koşullarında bu özlemimizi bir ölçüde de olsa hayat okulunda gidermeye çalıştık.

Mücadeleyi 1974/1977 yılları arasında okuduğumuz üniversite boyutunda öğrenci olaylarının gelişimi ile birlikte tanıdım. Kendimi devrimci mücadele içerisinde buldum. THKPC'ye sempati vardı. Mahir Çayan'ın izini sürme, O'nun görüşleriyle buluşma dönemi yaşadık. Sıcak bir ortamdı. Bu ortamda çok şey kazandığımı söyleyebilirim. Öğrenmenin ilk basamağına burada adım attım.

• Kimlik çelişmesini nasıl yaşamaya başladınız?

Kökenlerimi; annenin göçmen oluşu, babayla köken ayrılığı, buluştukları noktayı ara-

ma sürecim, Kürt mücadelesiyle karşılaştıktan sonra oldu. Orada büyük bir sorgulama süreciyle buluştum. Kürt halkının kendini arama, kimlik kazanma mücadelesi gerçekten ilgimi çeken bir mücadele oldu. Haklılık boyutu çok büyüktü. Kendi çelişkimi bile unuttum bir anlamda. Kendimi gözleri kapalı o mücadeleden içerisinde buldum. Aktım böyle. Sorgulamaya da gerek duymadım; çünkü büyük bir çelişki vardı gözler önünde.

• İlk kez devlet zihniyeti ve uygulamalarıyla nasıl karşı karşıya geldiniz?

Üniversite yıllarında kendimizi devrimci bir akımın içerisinde bulunca bunun bir oyun olmadığının bilincine kısa sürede vardık. Farkına vardığınız anda bunun gerekliliklerini yapmayı düşünüyorsunuz. Kendimizi bir anda halkımızın koynunda bulduk. Bunları yaşarken devletin açık şiddetiyle karşılaştık tabii. Dönemin getirdiği örgütsel çalkantıların sonucunda da yurt dışına çıkmak zorunda kaldık. Çünkü mücadeleyi koruyacak, geliştirecek yarıyı güçlendirecek olanaklarımız oldukça sınırlıydı. Yurt dışında Kürt mücadelesiyle karşılaştık. Arkadaşların desteğini ve ilgisini gördük. Uzun süre ayrı kamplarda kalsak da dostluğumuz sürdü. Onları tanıma, öğrenme, mücadelenin gelişimini izleme olanağımız oldu. Ondan sonra da birlikte yürüdük.

• Gazetecilik bir tercih

miydi? Karşılaştığınız zorluklar neler oldu? Bir kadın olarak nasıl yaşadınız bu süreci?

Bu sürecin verimli geçtiğini söyleyebilirim. Zaten araştırmalar boyutunda bir çaba vardı. Teklif edildiğinde hemen kabul ettim. Kadın olarak yaşanan problemlere gelirsek; mücadele içerisindeyiz. Tabii erkek egemenlikli zihniyetle mücadele etmek kolay değil; mücadele ne kadar kendine dönük olursa, ne kadar yoğunlaşırsa, ne kadar özgün bir hal alırsa bu sorunlar aşılabiliyor. Bu halkın mücadelesine inanıyorum. Yani kadın boyutunda yaşanan sorunların çözüleceğine bütün kalbimle inanıyorum. Çünkü kesintisiz süreden bir mücadele. Sorunlar tabii ki yaşadım ama halkın ve arkadaşların içerisinde çok yaşamadım. Ne Türk olduğum için ne de kadın olduğum için dışlandım. Ama gazeteye kimlik boyutunu yansıtmada zayıf kaldık. Kadınlar olarak bunun üzerine fazla eğilemedik, sahiplenme boyutumuz çok eksikti. Sanki mücadeleyi bir erkek işiymiş gibi görüyorduk herhalde. Genel çaplı mücadelede kendimizi kaybettik gibi geldi bana.

Mesela, yıllar sonra bir kadın sayfasına sahip olduk, bu bizim için devrimdi. Ama biz bunu ne kadar doldurabildik? İnsan şuna da inanıyor; bir-iki günde olmuyor ama büyük bir çabaydı. Bana büyük bir ilham verdi.

• Yazarlığınızın bir farkı olmasını istiyor musunuz? Kitabınızın içeriği hakkında biraz bilgi verebilir misiniz?

Hiç bir farkı olsun istemiyorum. Ben yazmak istiyorum. Yazmayı bir eylem olarak görüyorum. Gündelik, sıradan olanı kendi özgünlüğü içerisinde ifade edebilmeyi istiyorum. Eğer bir insan benim yazılarımda kendini görebiliyorsa ben yazarım demektir. Bunu da ben değil, başkası söylesin diyorum. Ben kendim bu çabanın içerisindeyim.

Çocukluğumdan başlayan, bu mücadeleye katılım sürecini inceleyen kısacası bir dönemin Türkiye ve Avrupa boyutunda verilmesi. Amacım bu. Kitap bunu hedefliyor. Bu kitap şu anki haliyle ne bir roman, ne hikaye, ne de bir ropörtaj. Hepsini birden, yani böyle bir çalışmayı önüme aldım. Bilmiyorum ne derece başarılı olabilirim

• Bir anne olmanın zorluklarını nasıl yaşadınız?

Anne olmadım, anne olmayı öğrendim. Çünkü zordu benim için. İlk dönemler özellikle anne olduğumu bile unuttum. O yüzden çocuğum bayağı zorluk çekti. Bir mücadele içerisindeyiz, görevlerinizin çok önemli olduğunun bilincindeyiz, ama bu arada esas görevinizi unutabiliyorsunuz. Bu arada hem siz zorluk çekiyorsunuz, hem de çocuğunuz zorluklar içerisinde boğuşuyor. Ne mutlu ki çocuğumuzla bütünleşebildik. O da

çocuğumuzun yaşamdan aldığı dersle, bize öğrettikleriyle oldu. Kendisini kurtarıırken bizi de kurtardı, karşılıklı oldu bu. Bunu da mücadeleye borçluym tabii.

• KKK Önderliğinin zehirlenmesine ilişkin yapılan açıklama ve 4 Nisan ile ilgili neler söyleyebilirsiniz?

Bazı doğum günleri vardır ki bir sürece damgasını vurur. Bazı doğum günleri bir halkın uyanışını sağlar ve onun kendine kimliğine kavuşmasını müjdelir. Önderliğin doğum günü de bunu ifade ediyor kamca. Komplo bir halka nasıl yaklaşıldığının ifadesidir.

Bir Hrant Dink olayını yaşadık çok yakın bir zamanda. Bu aynı zamanda Ermenilere bir yaklaşımın ifadesi ve Türkiye'nin anti-demokratik yanının göstergesidir. Türkiye devletinin yapısal bir problemdir. Bunun yıkılması, değiştirilmesi de iki halkın ortak mücadelesiyle olabilecek bir süreçtir.

• Ülkeye dönecek misiniz?

Ülkeye hemen dönmek istiyorum. Sağlık konusunda koşullarını yarattıktan sonra bir an önce kendi ülkeme dönmek istiyorum. Kendi ülkem derken, benim iki ülkem var; hem Kürdistan hem Türkiye...

Dozgin Zozan

ABONE FORMU

12 AYLIK*

20 EURO

24 AYLIK*

40 EURO

İsim: .....

Adres: .....

Telefon: .....

Banka Adı: .....

Hesap No: .....

TARİH:
YAPAN:

İMZA:

ABONE

NEWAYA JIN

Kempstraat 10 2572 GH
's-GRAVENHAGE
Nederland

Tel.: 0031 652152768
Fax: 0031 492516260

Banka ismi: Postbank
Hollanda İçi: 9522686

Hollanda Dışı:
IBAN: NL50 PSTB0009522686 BIC: PSTBNL21

*Yukarıda işaretlediğim sürenin bitiminden önce iptal etmediğim takdirde abone süresinin normal tarife üzerinden uzatılmasını ve ücretini ödemeyi kabul ediyorum.

DUYURU!

Newaya Jin Gazetesi olarak esas amacımız, gazetemizi tüm kadınların ortak platformu yapabilmek ve hepimizin sesi haline getirebilmek. Sesimize ne kadar çok ses katılırsa, o kadar güc ve kararlı çıkar. Bunun için; her kadın ve kadınla yana olmak isteyen her erkek doğal çalışmamızdır. Bizler her okuyucumuzu aynı zamanda gazetemizin gönüllü çalışanı olarak görüyoruz. Bulduğunuz her ülkede, şehirde ve mahallede göndereceğiniz her haber gazetemizi daha güçlü kılacaktır. Bu nedenle herkesi Newaya Jin'e katkıda bulunmaya ve muhabiri olmaya çağırıyoruz.

Gazetemizde yayınlanmasını istediğiniz reklam ve ilanlarınız için telefon numaramız: 0031 707851981